The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone, EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, JULY 13, 1957.

LATVIJA

AMERIKĀ

56./593. n-rs. SESTDIEN, 1957. G. 13. JŪLIJĀ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Chruščevs nostiprina savas pozicijas Čechoslovakijā

PASAULES TREŠĀS LIELVARAS PIRMIE METI

Kanadas jaunais premjērs Dž. Dīfenbeikers iekaro londoniešu sirdis

LA Londonas līdzstrādnieka politiskās piezīmes

Kamēr Londonā notika Apvienotās Karalvalsts ministru prezidentu konference, tikmēr Dauminga ielā plīvoja visu šo valstu karogi. Kaut uznākušais karstuma vilnis nogurdināja laužu prātus, kaut konference sāka zaudēt savu aktuālitāti, visu laiku parādījās ziņas, kurās dominēja divi vārdi: Nēru vārds negātīvā un Dīfenbeikera pozitīvā nozīmē. Ja sagaidīja, ka jaunais Kanadas premjērs nāks uz šo konferenci kā māceklis, kā to par sevi teica Ganas melnais premjērs, tad visi,kas to domāja,vilās, jo Džons Dīfenbeikers bija tas, kas ierosināja jaunos saimnieciskos plānus. Viņš arī bija tas, kas uzstājās par lielāku Apvienotās Karalistes sadarbību, prasot Lielbritanijas līdzekļu palielināšanu Kanadas rūpniecības un zemes bagātības izmantošanai. Ja Džons Dīfenbeikers ar savām prasībām nāca nesavtīgi, ja viņš blakus savas zemes standarta celšanai vēlas redzēt arī Angliju un pārējās Karalvalstis ejam šo pašu ceļu ,tad divas citas valstis nāca ar tādām pašām prasībām, bet — tās bija savtīguma un pat naida zīmē. Indijas gudrais Nēru prasīja simtiem miljonu mārciņu savas zemes attīstībai, tāpat arī Ceilona. Taču prasība atļaut novietot britu vai NATO vienības uz viņu zemes tika iztulkota par agresiju. Konferences laikā vēl spokojās Suecas jautājums.Nēru gan aplieciņāja, ka viņš neskatoties atpakaļ, tomēr varēja manīt, ka Lielbritanijas neveiksme viņu iepriecina un viņš jūsmo par katru Nasera uzvaru.„Ja Nēru tika visai ātri apklusināts, tad tas ir Džona Dīfenbeikera nopelns. Blakus Austrālijas, Jaunzēlandes un Anglijas premjēriem tagad viņš ir spēcīgākais Apvienotās Karalvalsts idejas paudējs ne tikai saimnieciskās, bet arī atbrunošanās, atomrūpniecības politikā u. c. novados.

Tieši šajā Apvienotās Karalvalsts ministru prezidentu konferencē Kanadas jaunais premjērs pierādīja, ka viņš nevēlas Kanadu pilnīgi pakļaut ASV kapitālistiem, kas pēdējos liberāļu valdīšanas gados par daudz kapitāla ieguldījuši Kanadas saimnieciskajā jaunuzbūvē.

Nav šaubu ,ka Džona Dīfenbeikera saimnieciskā politika Mekmillena finanču ekspertiem sagādās galvassāpes. Pirmkārt jau tādēļ, ka blakus jaunajai AK saimniecības programmai jānokārto ilgi lolotais brīvās Eiropas tirdzniecības plāns. Nepatīkamākais ir tas, ka šie abi plāni nevar būt paralēli — to interešu krustošanās var sagādāt lielas grūtības. Kaut šajā konferencē atklājās, ka Anglija daudzos gadījumos atstājusi novārtā pārējās valsts intereses, ka agrākais Otavas nolīgums prasa nopietnu revīziju un Austrālija un Jaunzēlande ar pašreizējo tirdzniecisko stāvokli ar Angliju nevar apmierināties, tad tomēr atkal un atkal izpaudās doma, ka Lielbritanijai ir jāvar turēt kopā vienība, kas ar saimniecisku un tirdzniecisku aktīvitāti var palielināt mārciņas stabilitāti. Ja Džons Dīfenbeikers nekā cita nebūs panācis, tad vismaz būs licis pārējiem premjēriem padomāt par nepieciešamību veidot trešo spēku ne tikai saimnieciskā, bet arī militārā ziņā. Arvien biežāk paceļas balsis, kuŗas jautā, kas būtu noticis, ja Džons Dīfenbeikers būtu bijis premjērs, kad „britu lauva atkal rūca?"

Lai tas paliek pagātnes ziņā ,bet lai kur arī parādījās jaunais Kanadas premjērs, kura izskatu sociālistu avīzes dēvē par „sadusmotu kakadu", visur viņš piedzīvoja draudzīgus smaidus un atzišanu. Angļi varbūs drusku neapmierināti ar jaunā premjēra humora trūkumu: tie nezina, kā izskaidrot viņa pārāk lielo nopietnību, bet saprot, ka tagad kopā ar Austrāliju un Jaunzēlandi Anglijai blakus nostājusies viena no varenākajām valstīm saimnieciskajā ziņā — Kanada.

Kanadas konservātīvais Dīfenbeikers izstiepa roku pretī Mekmillenam un būtu bijis par daudz bēdīgi, ja Mekmillens šo roku nesaņemtu.

Nēru prasīja līdzekļus bez garantijām, tāpat to darīja citi mazāk attīstīto valstu pārstāvji. Kur Mekmillens tos ņems, nav zināms. Bet Dīfenbeikera ierosinājumā Anglija, Kanada, Austrālija un Jaunzēlande — būs trešā saimnieciskā un politiskā vara, kas, varbūt, vadīs pasauli īstenā ziņā pret komūnisma diktātūru un tautu apspiešanu.

G. Z.

Padomija atomenerģijas vadībā?

Vašingtonā. — Analizējot savāktos datus par Padomju Savienības atomspēkstaciju attīstību, Sav. Valstu zinātnieki atzinuši, ka šai laukā krievi ātri vien var aizsteigties amerikāņiem priekšā. Kamēr ikdienas dzīvei nepieciešamo priekšmetu ražošana Padomju Savienībā vēl vienmēr klibo (lēš, ka proporcionāli iedzīvotāju skaitam padomju fabrikas ražo tikai apmēram 1/3 no tiem ikdienas dzīvē nepieciešamiem priekšmetiem, kas pieejami amerikāņu patērētājam) smagā rūpniecība tiek attīstīta apbrīnojamā ātrumā.

Izstrādājot savas smagās rūpniecības nākotnes plānu, Pad. Savienība ļoti stipri paļaujas uz atomdzinējspēku — elektrības ražošanu. Pieņemot, ka atsevišķi padomju valdības ziņojumi ir patiesi, līdz 1960. gadam paredzēts pabeigt vairāku atomspēkstaciju celšanu. Katras šādas spēkstacijas kapacitāte pārsniegtu pusmiljonu kilovatu. — Padomju Savienības atomspēkstaciju celšanai īstenojoties, — brīdina amerikāņu zinātnieki, — Sav. Valstis šai laukā būtu zaudētājas.

SEN JAU RIETUMU VALSTSVĪRIEM BIJA LAIKS TO PAREDZĒT

MASKAVA ATKAL NORAIDĪJUSI BRĪVĀS PASAULES ATRUNOŠANĀS UN ATOMBUMBU MĒĢINĀJUMU PĀRTRAUKŠANAS PROJEKTUS

Rietumu pasaules nobriedušais optimisms, kas sākās ar Padomju Savienības neizskaidrojamām atbrunošanās tendencēm, kārtējo reizi sāk pagaist. Tagad vairs nav gandrīz nekādu cerību, ka pašreizējā Apvienoto Nāciju atbrunošanās sarunu serija varētu dot pozitīvus rezultātus.

Kā vienas, tā otras puses delegācijām līdzšinējie priekšlikumi nav bijuši pieņemami. Tas, protams, nav nekas jauns, tikai šoreiz Maskavas priekšspēle bija daudz garāka. Bet, paskatoties atpakaļ, gandrīz gandrīz gribētos domāt, ka tieši tai laikā Chruščevs veica savu tīrišanu priekšdarbus, un tādēļ pēdējais atrada par pareizāku ar nē teikšanu nesteigties. Turpretim tagad Chruščevs ir jau paspējis nostiprināties pat tik tālu, ka var atstāt Kremļa mūrus un braukt uz Prāgu.

Iekšpolitikā atspēries, Chruščevs to pašu var atļauties arī ārpolitikā.

Spriežot pēc pēdējām ziņām, kas saņemtas no Londonas, Padomju Savienība katēgoriski noraidījusi Sav. Valstu priekšlikumu uz desmit mēnešiem pārtraukt atomieroču mēģinājumus. Pusotras stundas garā runā padomju delegācijas vadītājs Zorins deklarēja, ka 10 mēneši ir par daudz īss laiks, lai no tā būtu kāds labums. Tai pašā runā Zorins atkārtoti uzsvēra Maskavas nostāju, un proti, ka atomieroču mēģinājumi jāpārtrauc tūlīt vismaz uz 2 vai 3 gadiem. Īsi pirms Zorina runas Apvienoto Nāciju atbrunošanās apakškomitejā Londonā Maskavas radio deklarēja, ka tie, kas nesen notikumu rezultātā sagaida Padomju Savienības piekāpību,būs vīlušies, Komentējot Zorina runu, Anglijas ārlietu ministrs Lloids teica, ka tā viņam sagādājusi vilšanos. Francijas delegācijas vadītājs Mochs domāja, ka tai bijusi propagandiska nokrāsa, bet Stasens no izteikšanās atturējās.

Zorins paskaidroja, ka tad, kad būtu pārtraukti atomieroču mēģinājumi, daļējās atbrunošanās līgumā varētu **ierakstīt:** 1) absolūtu atomieroču ražošanas pārtraukšanu,2) esošo atomieroču krājumu iznīcināšanu un 3) lielvalsts solījumu atturēties no atomieroču lietošanas.

Rietumu lielvalstīs sāda Padomju Savienības nostāja neapmierina. **Ilgtermiņa atomieroču mēģinājumu pārtraukšana Sav. Valstīm, Anglijai un Francijai būtu pieņemama tikai tad, ja raditu starptautisku atomrūpniecības pārraudzību.**

Spriežot pēc Zorina runas, atbrunošanās sarunas visvairāk kavē Sav. Valstis, kas, meklējot savu „tīro" ūdeņražbumbu, tīšu prātu kavējoties akceptēt atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu un to lietošanas aizliegšanu. Pasludinot ūdeņražbumbu par masveida iznīcināšanas ieroci, Zorins uzsvēra, ka, lai cik „tīra" bumba arī būtu, tā cilvēku nogalinātu tā kā tā.

Padomju Savienības delegāts aizrādīja, ka ar savu kavēšanos un saviem priekšlikumiem Rietumu lielvalstis mēģinot legalizēt atomieroču lietošanu, kas nesaskan ar 1946. gada Apvienoto Nāciju lēmumu, kurā nosodīta visu masveida iznīcināšanas ieroču lietošana.

MĀLENKOVS TRIMDĀ

MASKAVAS RADIO APGALVO, KA NO PARTIJAS AMATIEM PADZĪTIE MAĻENKOVS, MOLOTOVS UN KAGANOVIČS NETIKS SODĪTI.

Maskavā. — Kādreizējais Pad. Savienības ministru prezidents Georgijs Maļenkovs izbraucis uz Kazachstanu — ziņo Maskavas radio. Maļenkovs, kas nesenās Padomju Savienības komūnistu partijas tīrīšanās zaudēja amatu, savu galvu, vismaz pagaidām, vēl drīkstēs paturēt, bet ne vairs Maskavā. Maļenkovs izsūtīts trimdā uz Kazachstanas austrumiem, kur viņam it kā uzticēta kādas elektriskās spēkstacijas vadība. Un tas ir apmēram 2000 jūdžu no galvaspilsētas.

Maļenkova „pārcelšanos" šī gada 10. jūlijā kādā angļu valodas raidījumā pavēstīja Maskavas radio. Tai pašā raidījumā tika uzsvērts, ka vispār nav domāts par to dižvīru sodīšanu, kas padzīti no partijas augstiem amatiem. Molotova un Kaganoviča vārdi netika pieminēti . . .

„Mūsu ziņa skaidri pierāda," deklarēja Maskava, „ka dažu Rietumu žurnālistu palaistām baumām par dažu antipartijas grupas piederīgo sodīšanu nav absolūti nekādas pamata, un ka šādas nepatiesas ziņas domātas vienīgi padomju demokrātiskās iekārtas un Padom-Savienības partijas neslavas celšanai."

Ziņojumu beidzot, Maskavas radio katēgoriski noliedza Rietumu preses pārstāvju radītās baumas, ka Maļenkovs, Molotovs un Kaganovičs atrastos apcietinājumā. „Mēs apliecinām, ka šim baumām nav ne mazākā pamata," sacīja Maskava. Komūnistu partijas centrālkomiteja nav ieinteresēta sīkās atriebībās. Tam būtu jābūt skaidram ikvienam, kas vien gribētu papūlēties sīkāk iepazīties ar centrālkomitejas lēmumu. Vai gan citādi Maļenkovs būtu dabūjis direktora darbu vienā no lielākajām spēkstacijām Padomju Savienībā?"

JAPĀNAI JAUNA VALDĪBA

Ārlietu ministrs Fudžijama mēģinās izveidot tirdzniecisku sadarbību Dienvidaustrumāzijas valstu starpā.

Tokio. Šī gada 10. jūlijā notika plašas pārmaiņas ministru prezidenta Kiši valdībā. Redzēdams dažādu reformu nepieciešamību, kas, pēc ministru prezidenta domām, valdībai nebija pa spēkam. Kiši atcēla sava kabineta ministrus, un jau pēc divām stundām jauna, konservātīvāka un mērenāka valdība bija sākusi darboties.

Vislielāko pārsteigumu katrā ziņā sagādja jaunā ārlietu ministra izvēle. Līdz šim ārlietu ministra pienākumus veica pats Kiši. Tagad minētais portfelis nodots 60 gadu vecajam cukura un ķīmikāliju magnātam Ačiro Fudžijama. Pēdējais jau no laika gala atbalsta Kiši Dienvidaustrumāzijas tirdzniecības tīkla izveidošanas plānu. Šādu nākotnes politiku jaunais ārlietu ministrs deklarēja arī savā pirmajā runā, paskaidrojot, ka Dienvidaustrumāzijas tirdzniecības un saimniecības tīkla izveidošana tiks panākta ar Sav. Valstu kapitālu un japāņu mašīnām un tehniķiem.

„MELNĀS AVIS' IZMESTAS NO GANĀMPULKA

JAUNAIS DIKTĀTORS PRĀGĀ NOMIERINA STAĻINIEŠU PRĀTUS

Nolikvidējis savus pretiniekus pašu mājās, Padomju Savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs ieradies Prāgā.

Prāgā. Padomju Savienības komūnistu partijas boss Chruščevs un ministru prezidents Bulgāņins šīs nedēļas sākumā ieradās Čechoslovakijas galvaspilsētā Prāgā, kur uzturēsies 7 dienas. Pieturēdamies pie savas līdzšinējās politikas, Chruščes plaši iztirzāja nesenos Maskavas notikumus, kuŗu rezultātā Maļenkovs, Molotovs, Kaganovičs un Šepilovs zaudēja augstos partijas amatus.

„Mēs paņēmām melnās avis aiz astēm", paskaidroja Chruščevs, „un tās vienkārši izmetām no bara ārā." Uzrunājot Ziļinas fabrikas strādniekus,Ch. izpelnījās skaļus aplausus, kad illustrēja savas partijas tīrīšanas. „Tas, kas nesen notika Padomju Savienībā", viņš sacīja, „nevienam nav nekāds noslēpums. Mēs to paši paziņojām. Mūsu labajā ganāmpulkā bija ielavījušās dažas melnas avis, kas gribēja varu sagrābt savās rokās. Un jūs jau zināt, kā tas beidzās . . ."

Daudz atzinīgu vārdu Chruščevs veltija Čechoslovakijas partijas vadītājam, kas izpelnījās viena no Čechoslovakijas lielākā tautas daļa nosaukumu. Savā runā Chruščevs apgalvoja, ka Novotnija darba lauks ir nodrošināts — gan tikai tad, „ja Gotvalda partija stāv ar mums." Un par to savukārt Maskavas viesim nebija nekādu šaubu.

Čechoslovakijā, kas pamatoti tiek atzīta par vienu no sarkanākajām padomju satelitvalstīm, kā valsts tā arī komūnistu partijas vadībā vienmēr vēl atrodas veci staļinisti. Domājams, ka viens no Chruščeva vizītes lemesliem būs šo staļinistu prātu nomierināšana sakarā ar Padomju Savienības komūnistu partijas politiku nākotnē. Chruščevs katrā ziņā Prāgā mēģinās atrast jaunus draugus. Novotnija apsaciņāšana Maskavas glaimiem jau ir uzsākta. Pēdējo Ch. ne tikvien kā pataisīja par vienu no ievērojamākajiem Čechoslovakijas dēliem, bet arī cildināja viņa darbu partijā. „Čechoslovāku komūnistu partija," uz svēra Chruščevs, „pilnā mērā atbalstīja padomju komūnistu partijas divdesmito kongresu (Maļenkovs,Molotovs un Kaganovičs to neesot darījuši) un tā lēmumus. Un to var saukt vienīgi par draudzību."

Lai gan staļinistam Novotnijam, kas brīvi jūtas arī Chruščeva aizbildniecībā, Čechoslovakijā ir daudz sekotāju, bet pēdējo starpā ir arī daudz tādu, kas vēlas lielāku neatkarību no Maskavas un lielāku sadarbību ar Rietumu pasauli. Nesenie notikumi Maskavā šo vēlēšanos vēl palielinājuši. Proti, deklarējot savus iemeslus Molotova, Maļenkova un Kaganoviča padzīšanai, Chruščevs ar savu parasto veiklību pratis pēdējos nostādīt par visu nelaimju vaiņiniekiem, saspīlējuma cēlājiem un miera sarunu traucētājiem. Ar šādu apsūdzību vadīdamies, čechu komūnisti tagad domā, ka pārmaiņas padomju komūnistu partijā nesīs labvēlīgas pārmaiņas arī Čechoslovakijas politikā: sekotu attieksmju uzlabošana ar Rietumeiropu. Politiķi domā, ka notikumi Maskavā varētu iezvanīt jauna laikmeta sākumu, kas iezīmēsies ar lielāku brīvību un attieksmju uzlabošanos ar Angliju, Franciju, Savienotajām Valstīm, Rietumvāciju u. c.

TELEFONA SARUNA AR RĪGU

Vecmāmiņa no Rīgas pa telefonu apsveic savu mazmeitu isvētīšanas dienā Vašingtonā.

Negaidītu prieku un lielu pārstegumu savā iesvētīšanas dienas rītā Vašingtonā D. C., piedzīvoja Dzintra Spuriņa, kad no Rīgas pieteiktā tālsarunā izdzirdēja savas vecmāmiņas balsi. Saruna bija labi un skadri dzirdama.

JAUNS PASĀKUMS LIETOTU AUTO TIRDZNIECĪBĀ

NCP. Tikai pirms astoņiem mēnešiem firma Auto Bonders Limited izstrādāja plānu, lai garantētu labu lietotu automobiļu iepirkšanu. Šai īsajā laikā firma ir izveidojusi pasākumu, kas apmēram 8 mēnešu laikā ir uzrādījis pāri par $500.000.- apgrozījumu. Kad šī firma atvēra nelielu biroju Eglinton Ave. pagājušā gada augustā, tad bija tikai divi darbinieki ar Džonu Stefensu (John Stephens) kā galveno vadītāju, kas pārzināja pārdevēju līgumus. Šodien šai firmai ir sešas pilnīgi iekārtotas nodaļas: Halifaksā, Kvebekas pilsētā, Monreālā, Vinipegā, Kalgarijā un Vankuverā. Darbinieku skaits ir no 2 pieaudzis uz 64.

Kad firma uzsāka darbu, tā parakstīja līgumu ar trijiem automobiļu pārstāvjiem Ziemeļtoronto. Tagad pāri par 400 automobiļu pārstāvniecības pa visu Kanadu ir saistījušās ar Auto Bonders Ltd.

Sākumā tika pārdoti tikai daži spēkrati. Pašreiz šis skaits pieaudzis līdz 10.000 automobiļiem, kam reizē arī ir garantija, lai tie atbilstu visiem noteikumiem, kā arī vajadzības gadījumā tiktu izdarīti attiecīgie remonti 12 mēnešu laikā no pirkšanas dienas. Pārstavniecību spēkratus pārbauda, speciāls inspektors, ko nodarbina šī firma. Ja ar šīm daļām atgadās kādi traucējumi, vienalga, kurā Kanadas daļā, vai arī ceļojot pa ASV, Universal Auto Bonders Ltd. samaksā visus izdevumus par attiecīgo daļu labošanu 100% apmērā. Nav arī nekādu ierobežojumu nobraukto jūdžu ziņā.

Šis nodrošinājums pircējam neko nemaksā, jo automobiļa pārdevējs maksā visus pārbaudes izdevumus. Tagadējais firmas galvenais direktors Dž. Stefens izsakās, ka Montreāla esot viena no dzīvākajām auto tirdzniecības vietām ar vairāk kā 40 pārstāvniecībām. Firma aizvien vēl esot attīstības stadijā, plānojot iekārtot nodaļas katrā lielkajā centrā Kanadā.

Firmas vadītāja paskaidrojumi liecina, ka firma ir labi nostabilizējusies.

VASARAS NOMETNES PAVER VĀRTUS

Beidzoties skolām, ASV un Kanadā darbu sākušas bērnu vasaras nometnes. Augšējie uzņēmumi rāda dažas ainas no LSAK nometnes Toront. 1. ev. - lut. draudzes īpašumā Sidrabenē atklāšanas dienā. Pa kreisi — meitenes steidz mazgāt rokas, lai nenokavētu launagu. Pa labi — kamēr nometnes atb. vad. J. Pālens uzrunā savu jauno draugu saimi, barā pazudušos brāļus izmisīgi meklē mazā Aija. J. Krilja uzņ.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

CHRUŠČEVA NODOMI

Nupat laikrakstos parādījās ziņa no Maskavas, gan nepārbaudīta, ka izšķirošajā kompartijas CK plenārsēdē, kas ilga no š. g. 22.—29. jūnijam, no prezidija izbalsots partijas boss Nikita Chruščevs, bet aiz viņa nostājies Žukovs ar sarkanarmiju, tā izglābdams „jaunās ēras" izgudrotāju no Berijas likteņa — lodes pakausī. Tātad arī šinī gadījumā, ja ziņa pareiza, noticis varas akts, kura rezultātā gāzta balsošanā uzvarētāja opozicija - vecie Ļeņina un Staļina ieroču nesēji Molotovs, Kaganovičs un Maļenkovs, kā arī 3 viņu aktīvākie atbalstītāji.

Bet mūs tas maz interesē, kā Maskavas Olimpā sarkanie dievi viens otru apstrādā, jo labi zinām, ka komūnisms partijā vai ārpus tās bez varmācības nemaz nav iedomājams un iespējams. Tāpat mums ir gluži vienalga, vai Ohruščeva un Žukova pieveiktos komūnisma „nodevējus" sūtīs uz Sibiriju vai arī nošaus, jo visi Kremļa vīri jau sen pelnījuši karātavas.

Bet ja nu pie šī notikuma vēl apstājamies, tad tikai tāpēc, lai noskaidrotu Chruščeva jaunos paņēmienus, ar kuru palīdzību viņš nodomājis glābt komūnismu. Un te nu jāatzīmē, ka nevienam nav vairs noslēpums, īpaši pēc traģiskajiem notikumiem Austrumvācijā, Polijā un Ungārijā, ka apspiesto tautu naidu pret varmākām un viņu radīto iekārtu kā cilvēka dzīvību ar ķeksīta pistoli nevar iznīcināt. Zemnieks un strādnieks savu apslēpto naidu īsteno vienaldzībā darbā, jaunatne, meklējot ideālus, komūnismam pagriež muguru, radot pat aktīvas pretestības šūniņas. Arī darba intelligence, sevišķi inženieri, jau atklāti nostājas tautas pusē. Savos darbos, kas parādās žurnālos un grāmatās, mākslinieciskā tvērienā viņi atmasko nodevīgo varu, piem. V. Dudincevs, V. Kavērins, D. Graņins un simti citu. Vadoņi rīko rakstnieku sanāksmes un pieprasa „kļūdu" nožēlošanu, bet literāti varonīgi klusē. Klusē arī kolchoznieks, klusē strādnieks, klusē visas nepriviliģētās miljonu masas. Un Chruščevs nav tik dumjš, lai nesaprastu, ka tas ir baigs klusums pirms vētras, kas kuru katru dienu var sākties arī pašā Padomijā.

Lai mēģinātu to novērst, Ch. izgudrojis „jauno ēru" un „koeksistenci", nolūkā pielabināt apspiestās tautas un piemuļķot Rietumus. Viņš ir reālpolitiķis, kas vadās ar paša veco atziņu, norisi tikai paātrinās. J. V.

DAUGAVAS VANAGI

KALAMAZŪ

DV Kalamazū apvienības 5. jūlija valdes sēdē konstatēja, ka no 420 izsūtītiem aicinājumiem ziedot tautiešiem aiz dzelzs aizkara atsaukušies tikai 86 ziedotāji, kopā par 367 dol. (iepriekšējā gadā bija 538,50 dol.) Starp ziedotājiem ir vairāki, kas devuši pa 10 dol. katrs. Saziedotā nauda tiks nosūtīta uz Zviedriju saiņu iegādei. Ziedotāju vārdiski saraksti tiks piesūtīti ziedotājiem. Apvienības valde izsaka pateicību atsaucīgajiem tautiešiem un cer, ka nākošo reizi arī pārējie būs spējīgi kādu ārtavu nodot tautiešiem dzimtenē. Valde ar nožēlu konstatēja, ka rīkotais 14. jūnija aizvesto piemiņas akts pulcinājis tikai ap 100 apmeklētāju, lai gan Kalamazū un apkārtnē mīt tuvu pie 1000 latviešu. Šāda tautiešu vienaldzība ir dziļi nožēlojama jo vairāk tāpēc, ka aktā piedalījās Kalamazū pilsētas galva, kuru mazais apmeklētāju skaits arī pārsteidza. Apvienības valde lūdz un aicina tautiešus, sevišķi jaunatni, kļūt aktīvākiem un vismaz divreiz gadā — jūnijā un novembrī — rādīt savu latvisko stāju, apmeklējot svinīgos aktus.

Valde nolēma ievadīt priekšdarbus apvienības reģistrēšanai vietējās iestādēs. Šinī sakarā tiek sasaukta 21. jūlijā, pl. 10 no rīta Latviešu b-bas namā pilna biedru sapulce. Jau tuvākā laikā notiks šaušanas sacensības, bet septembrī — gadskārtējais bazārs. V. M.

DV HAMILTONĀ

Sakarā ar dzīves vietas maiņu, no Hamiltonas DV biedrziņa amata atteicies Eižēns Māculis. Viņa vietā valde aicināja nākošo kandidātu Edmundu Puleiņu, kas jau stājies amatā. Jaunā biedrziņa adrese: E. Puleiņš, 18 Parkside Dr., Hamilton, Ont. Tel.: JA 2 - 6103.

LABA ATPŪTAS VIETA TORONTO TUVUMĀ

VIENA DIENA SAULAINĒ

Ir gaišs, kluss svētdienas rīts. Viena pēc otras Saulaines pagalmā ieripo automašīnas, atvedot šai skaistajā latviešu sētā gan jaunus, gan jau sirmot sākušos vasarniekus. Sezona Saulainē sākusies.

*

Divi zēni nāk pa ceļu no nometnes un sarunājas.

„Nu, kā tu domā? Kā būs?", jautā viens, šķietami jaunākais.

„Kā būs? Vai tu zini, ka vecais neesot nopircis tikai ping - ponga galdu un bumbas — bet arī latviešu grāmatas?"

„Ko, grāmatas! Tad jau laikam liks mums arī lasīt!" — zēna balsī ieskan tāda kā vilšanās un neapmierinātība.

„To es nezinu, vai mums pasiem būs jālasa," jaunais cenšas savu draugu mierināt. „Bet angļu valoda mums šogad Saulainē būšot jāaizmirst."

„Nu — un nav jau arī nemaz tik traki! Iztiksim," atbild otrs.

Saprotu, ka zēni ir runājuši par Saulaines jauniešu nometnes komandantu Arnoldu Bāliņu, kas pašlaik ierāda teltis atbraucējiem — zēniem un meitenēm. Viņš izskatās aizņemts un norūpējies. Tamdēļ arī negribas viņu traucēt un apgrūtināt ar saviem jautājumiem. Viņa labie nodomi man jau zināmi. A. Bāliņš ir audzinātājs ar lielu pieredzi. Dzimtenē viņš beidzis Skolotāju institūtu un arī Fiziskās audzināšanas institūtu. Šeit, Kanadā, smagū darbā pelnot sev un ģimenei dienišķo maizi, A. Bāliņš sagatavojies skolotāja darbam. Laikam B. ir arī vienīgais, kas tādā veidā šeit ieguvis pamatskolas skolotāja tiesības. Saulaines pārvaldei nebija viegli A. Bāliņu pierunāt uzņemties jauniešu nometnes vadību. Tomēr, kā sirdsapziņas skubināts latvietis, viņš to apņēmās. Un latvisko sirdsapziņu viņš cer modināt arī jaunatnē, skubinot to runāt Saulainē tikai savā mātes valodā, lasīt latviešu grāmatas, mācīties un atsvaidzināt savas zināšanas Latvijas vēsturē . . . Tamdēļ nebūtu jābrīnās, ja viņš, uz Saulaini dodoties, būtu atvedis sev līdzi arī latviešu grāmatas . . . Lai Dievs viņam palīdz. Valodas problēmā ir viena no grūtākajām, kas jāatrisina jauniešu nometnē . . .

⁂

Koka ēnā atsēdies, vēroju rosību nometnē.

Daudzi bērni priecīgi sasaucas. Tie, liekas, ir jau veci paziņas, Saulainē daži bērni uzturas visu vasaru. Un, kas Saulainē reiz nometnojis, tas nākošajā vasarā katrā zīņā grib atgriezties . . . Daudzi bērni man ir pazīstami. Tos esmu saticis latviešu skolā un agrāk arī tepat Saulainē. Bet, cik lieli un stipri, un veselīgi tie izaugušī!"

Bērnus vērojot, man nāk prātā tie latviešu zēni un meitenes, kam šī vasara būs jāpavada pilsētā, dažam labam strādājot algotu darbu jau pusaudža vecumā . . . Ja šiem bērniem, kādu, liekas, ir daudz, apstākļi tiešām spiež palīdzēt saviem vecākiem, tad tāda rīcība ir saprotama un attaisnojama.

Bet vai visiem bērniem, kas paliek pilsētā, tiešām ir jau tagad jāstrādā algots darbs? Vai daudzi to nedara tikai tādēļ, ka šajā zemē visi skrien pakaļ dolaram? . . .

Tādā gadījumā vecāki rīkojas aplami, savus bērnus patur pilsētā . . . Nekas viņiem nenāktu vairāk par labu, kā dažas nedēļas svaigā gaisā un saulē. latviešu bērnu sabiedrībā

Bet tā jau laikam ir jaunībā — mēs nelaikā sākam dzīties pakaļ dolaram, lai vēlāk dolarus izdotu savas veselības lāpīšanai.

Skaļš svilpes signāls liecina, ka bērniem laiks doties pusdienās. Tie sakārtojas gājienam. Un gājienu, protams, vada Reksis. Asti gaisā izslējis kā karogu, viņš iet pa priekšu, laiku pa laikam atskatīdamies, vai visi viņam seko.

Ar jauno komandantu viņš vēl īsti nav iepazinies. Tomēr, kur bērni nometnē, tur jābūt arī Reksim. Pagājušo nakti viņš esot pārgulējis tanī teltī, kurā pērn bija „komandantūra". Sunuks laikam nezina, kas ir dzīvokļa maiņa — ka iespējama arī „pārkravāšanās" . . .

Pusdienas, ko gatavojusi kopgalda vadītāja E. Lapiņa kundze ar savām palīdzēm — Puides kundzi un Rozes jaunkundzi, ir tiešām sātīgas un garšīgas. Cūkas cepetis ar kartupeļiem un salātiem. Saldais ēdiens — plūmju ķīselis un cepumi. Bērni ēd un slavē virēju jas. Svaigais lauku gaiss vairo ēstgribu.

Pagalmā, kur apgrozās vis-

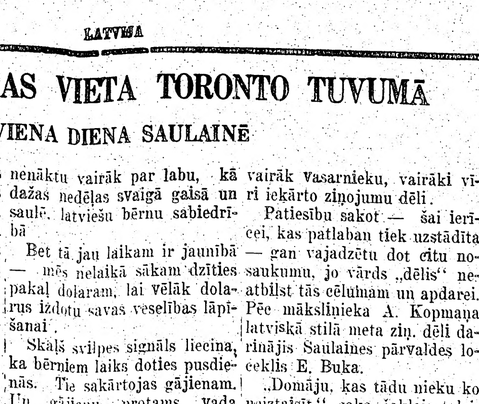

Sidrabenes jauniešu nometnes iemītnieki ķeras brokastīs, kas svaigajā gaisā garšo sevišķi labi.

KANADĀ TORONTO

SIDRABENE

Pirmā ev. lut. draudzē, Sv. Andreja baznīcā māc. A. Cops iesvētīja 17 jauniešus: Ausekli Arisu, Rutu Bārdiņu, Aldi Dargeviču, Andi Kauliņu, Ilzi Kundrātu, Ievu Martinsoni, Uldi Mateasu, Arni Mendiamu, Skaidrīti Ozoliņu, Olgertu Puķīti, Pēteri Rasiņu, Jāni Skombu, Jāni Slaņķi, Juri Sveni, Ivaru Timberu, Baibu Zālīti un Raimondu Zēvaldu. Iesvētīšanas dievkalpojums, kur pie dievgalda gāja arī iesvētāmo jauniešu vecāki, bija ļoti labi apmeklēts un to ar solo dziesmām kuplināja Ingeborga Birne (soprāns).

Nesen nodibinātā mirušā sabiedriskā un sporta darbinieka Roberta Plūmes piemiņas fonda valde uzsākusi ziedojumu vākšanas akciju fonda mērķu sekmēšanai, izsūtot ziedojumu vākšanas sarakstus latviešu organizācijām un atsevišķiem tautiešiem. R. Plūmes piemiņas fonda valde paredzējusi radīt vismaz divus simboliskus piemineklus: 1. uz atdusas vietu Toronto Latviešu kapsētā uzlikt piemiņas plāksni un 2. radīt gadskārtējas atmaksājamas stipendijas, kuras katru gadu piešķirs kādam no mūsu jauniešiem, kas kādā universitātē vai tai līdzīgā mācības iestādē studē fizisko audzināšanu. Šo ziedojumu vākšanas akciju paredz nobeigt 15. oktobrī, un visi R. Plūmes piemiņas fonda athalstītāji līgoti savus ziedojumus iesūtīt fonda valdes kasierim J. Pālenam 40 Auburn Ave., Toronto 10, Ont., Canada.

Māc. A. Lūsis Sv. Jāņa baznīcā kristīja Gundaru Viktoru Tanni, Gunta un Natālijas dēlu. Var droši apgalvot, ka mazais Gundars ir pirmais latvietis, kas dzimis pašos Kanadas ziemeļos — Labradorā, Gusbejā, kur atrodas viena no lielākajām Kanadas aviācijas bāzēm. Tur stacionēts ir Guntis Taunis, kas beidzis Kanadas lidotāju skolu un ir virsnieks Kanadas gaisa spēkos.

SIDRABENĒ

Sidrabenes nometnes bērni, mule iesākuši nometņošanu, jau cītīgi gatavojas bērnu svētkiem 21. jūlijā. Tie sāksies plkst. 10 rītā, un tos paredzēts uzņemt tilmā, ko tad varēs izrādīt gan vēlāk nometnē, gan arī ziemas mēnešos draudzes vakaros. Stendu un sacensību dažādība šogad paredzēta lielāka kā jebkad, un nodarbību netrūks ne lielajiem, ne mazajiem.

Ražīgi darbojas arī Sidrabenes pārvalde, un lielākais veikums šinī pavasarī ir ceļš Sidrabenes augstajā kalnā, kurā iemītnieki līdz šim pie savām vasaras mājiņām piebraukt nevarēja. Jaunais ceļš piešķir arī iespēju izmantot vairākus apbūves gabalus kalnā, un pārvaldes locekļi labprāt dod katru informāciju par šī zemes gabala iegūšanu.

Daudz darīts arī Sidrabeses izdaiļošanai, iebraukti plānā paredzētie ceļi, sporta laukums, padziļināta peldētava. Svētdienas pēcpusdienās peldētava uz dažām stundām būs tikai pieaugušo peldētāju rīcībā, un ūdens līmeni tad pacels vēl augstāk, bet arī pārējā laikā, kad ūdens līmenis pielāgots nometnes bērnu drošībai, pieaugušie to var izmantot ērtai peldēšanai.

Latviešu ārsti

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4603 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; A. Tūters, 603 Sherbourne St., tel WA 1-4478 vai WA 1-2764; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel RO 2-0962 vai CH 4-2081.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelzlietotos manuskriptus nenzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Dailu Rīta Ozoliņu un Gunāru Krastiņu salaulājis māc. R. Renkers. Līgavainis beidzis Konektikutas universitāti ar ķīmijas d-kt. gradu un strādās G.E. atomu reaktoru laboratorijā Skenektadijā. Līgava beigusi tās pašas universitātes business administration nodaļu ar bakalaura gradu.

Grāvīša foto

LATVIEŠU BĒRNI VASARAS NOMETNĒS

Jaunatnes audzināšanai latviskā garā bez sestdienas skolām un pašdarbības pulciņiem, liela nozīme piešķirama arī bērnu vasaras nometnēm. Tādēļ ar pateicību varam pieminēt Latviešu sporta apvienību Kanadā, kas pirmās ev. - lut. draudzes īpašumā Sidrabenē, un Sv. Jāņa draudzi, kas savā lauku īpašumā Saulainē ik gadus rūpējas ne tikvien par bērnu novietošanu, uzraudzīšanu un apkopšanu, bet arī par piemērotām nodarbībām un latviskuaudzināšanu piedzīvojušu darbinieku vadībā. Abas bērnu nometnes šīs vasaras darbību uzsāka svētdien, 7. jūlijā, un tajās pieteicies jau kupls dalībnieku skaits ,no kuriem lielākā daļa nometņošanas gaitas uzsāka jau pirmajā nedēļā.

Pirms nometnes atklāšanas notika arī bērnu vecāku sanāksme, kurā nometnes vadītājs J. Pālens iepazīstināja ar nometnes nodarbībām, noteikumiem un audzinātājiem. Bērnu vecāku padomē ievēlēja L. Vasariņu, I. Plīsi, Ozoliņa un Freimuta kundzes, Velmes, Gulbja, Pempera un Blūma kungus.

SAULAINĒ

Svētdien, 7. jūlijā, bērni, vecāki un Saulaines viesi pulcējās nometnes atklāšanas dievkalpojumā.

Pēc kopīgi nodziedāta korāļa, mācītājs A. Lūsis runā par altāra cēlājiem: „Skaistākais altāris Dievam ir tas, ko ceļam savās sirdīs. Bez sirdi celta altāra cilvēks neizmana ne Dieva gudro padomu, ne arī Viņa žēlastību un svētību."

Beidzot mācītājs pastāsta, ka Saulaines vārds jau aizskanējis līdz dzimtenei — Latvijai, un ziņo, ka bērni - nometņotāji savos vasaras svētbrīžos vāks ziedojumus kāda saiņa nosūtīšanai kādam jaunietim dzimtenē.

Nometnes atklāšana un karoga pacelšana notiek tūdaļ pēc dievkalpojuma nometnes laukumā. Atklāšanas runu saka draudzes prāvests L. Rutenbachs. Viņš norāda uz lielo darbu, kāds veikts, un aicina bērnus - nometņotājus pateikties vecākiem un audzinātājiem, kas viņiem devuši iespēju vasarā atpūsties Saulainē.

Saulaines pārvaldes priekšnieks J. Rolāvs savukārt pastāsta par šajā pavasarī veikto darbu un aicina visus talkā Saulaines tālākai izveidošanai . . .

Atskanot Latvijas un Kanadas himnām, mastā uzvijas karogi, un jaunais darba ceļiens Saulainē ir sācies.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5831
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 18

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

PATIECĪBA

Dziļi izjustu pateicību izsaku it visiem, kas piedalījās mana mīļotā vīra Arnolda Vasariņa izvadīšanā, nesot atvadu sveicienam tik daudz skaistu ziedu.

Jo sevišķi sirsnīgajai draugu saimei, kas viņa pēdējo ceļu pušķoja ar tik daudz ziediem, kas viņa aiz

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5219 VICTORIA AVE., APT. 18

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

PATIECĪBA

Dziļi izjustu pateicību izsaku it visiem, kas piedalījās manā mīļotā vīra Arnolda Vasariņa izvadīšanā, nesot atvadu sveicienam tik daudz skaistu ziedu.

Jo sevišķi sirsnīgajai draugu saimei, kas viņa paliekošai piemiņai dāvinājuši altāra svečturus un bija ar mani bēdās — sirsnīgs paldies.

IRMA VASARIŅA

LASĪTAJU vēstules

KĀ KOMUNISTI IZRĒĶINĀS AR LĒTTICIEMIEM SOCIĀLDEMOKRATIEM

Latvijas Amerikā redakcijai:

Pa aplinkus ceļiem no dzimtenes saņemta ziņa ,ka sociāldemokrats un arodkustības darbinieks Ernests Morics ,kas 1944. gadā palika Latvijā un 1946. gadā ticis deportēts uz Irkutsku, Sibirijā, pagājošā gada augustā atgriezies pie savas ģimenes Rīgā un miris ar vēzi, ko ieguvis vergu darba nometnēs. Nometnes galvenais komisārs, „pārskolodams" M. izsitis tam vienu aci ... Tikai pēc ,tautu tēva un skolotāja" nāves, M. guvis iespēju atgriezties Latvijā.

Kā zināms, Morics bija visai kreisi noskaņots sociāldemokrats, kaut gan bija Stendes pagasta turīgu vecāku dēls, tā viņam bija iespēja Pirms 1. pas. kara Maskavā studēt farmāciju. Viņš bija *arodbiedrības* centrālbiroja sekretārs un žurnāla „Arodnieks" redaktors. Divdesmitos gados viņš bija arī starptautiskās arodbiedrību savienības izpildkomitejas loceklis, kā arī piedalījies daudzos starptautiskos kongresos kā Latvijas pārstāvis. M. darbojies arī slimo kasēs un bijis slimo kasu savienības priekšsēdis. M. bijis Satversmes sapulces un visu saeimu s.-d. frakcijas loceklis. Paļaudamies uz savu „kreisumu", viņš 1944. gadā nav emigrējis, un par savu lētticību, ar kuru slimo krietna daļa sociāldemokratu, samaksājis ar savām mokām un dzīvību. M. bija sasniedzis 67. gadu vecumu.

A. Kne.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

31. augustā DV dienu balle Palace Pier, DV Toronto nod.
29. septembrī Jaunsudrabiņa vakars, LPB Kanadas kopa.
19. oktobrī Dāmu vakars — Čikāgas teātra viesizrāde, TLB.
8. novembrī Tradicionālais Mārtiņu vakars Columbus zālē, TLB un T.L Sp. klubs.
9. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier, DV Toronto nod., DV Sporta klubs.
23. novembrī Bostonas ansambļa viesizrāde.
31. decembrī Jaungada sagaidīšana Kolumba zālē.
31. janvārī 1958. g. Preses balle, LPB Kanadas kopa.

HAMILTONA

20. jūlijā — HMMK internās māla baložu šaušanas sacīkstes.
24. augustā — HMMK ekšternās māla baložu šaušanas sacīkstes.
12. oktobrī — DV Hamiltonas nodaļas gada svētki.
2. novembrī — HMMK medību sezonas atklāšanas balle.
16. novembrī Latvijas valsts neatkarības svētku svinības.

NIAGARĀ

13. jūlijā — Draudzības un Jaunatnes dienu atklāšana, koncerts un balle.
14. jūlijā — Jaunatnes un Draudzības dienu noslēgums ar priekšnesumiem.

nekavējoties atbildēsim;
a gaisa pastu bezmaksas
baraugus.
UN PASKAIDROJUMI
VALODĀ.

IEMIDZINĀŠANAS POLITIKA

LAIKS ATJĒGTIES UN IZBEIGT CILVĒKU MALDINĀŠANU

Lai panāktu savas komunistiskās politikas gala mērķi, Padomju Savienības varas vīri lieto visus līdzekļus, kas ļoti bieži pilnīgi pretēji tam, ko viņi praktizē apspēptā veidā; viņi runā un raksta par mieru un miermīlīgu sadzīvošanu ar citām valstīm, bet tajā pašā laikā atbalsta eiropiešiem naidīgo Ēģiptes un Sīrijas politiku. Arī citur, īpaši Āzijas domju Savienības varas vīri dienvidaustrumos viņi kūda un atbalsta tos iedzīvotājus, kas nedomā par miermīlīgu sadzīvošanu, bet gan cenšas uzkundzēties pār citiem. Arī Ungārijas notikumi neliecina par īstiem miera nolūkiem.

Par spīti tam vairāki politiķi pēdējā laikā sāk runāt par iespējām saprasties ar Padomju Savienību un nodibināt ar to tādas attieksmes, kas izbeigtu bruņošanos un veicinātu daudzināto „koeksistenci." Tiek plānota pat bruņošanās pārraudzība no gaisa ,cerībā to turpmāk paplašināt .Vispāri līdzšinējā neuzticība Padomju Savienības vadītājiem sāk izgaist un viņu melu politika aizmirsties, lai gan visiem atmiņā vēl viņu divkosīgās runas un ligumu nelievērošana.

Tāda politika no vienas puses un atsaucība no otras — iemidzina masas, kas arī sāk palauties uz saprašanos un sadzīvošanu ar Padomju Savienību un citām komūnistu zemēm. Arī intelliģentu aprindās rodas personas, kas atzīst dažu Rietumu politiķu nostāju par pareizu. Vēl vairāk — Baltijas trimdiniekū vidū ir radušās personas, kas ierosinājušas atturēšanos no Padomju Savienības asas kritikas ar nolūku nesarūgtināt tās varas virsus un ar to pamudināt viņus uz ieciešigāku izturēšanos pret Baltijas tautām.

Cik ātri cilvēki aizmirst savus piedzīvojumus un pārliecību! Cik viegli viņi uzķeras uz komūnistu makšķeres āķa un ļauj sevi ievilkt viltības slazdos! Vai komūnisma gala mērķis ir jau atmests? Vai komūnisma maldu politikas laikmets cilvēces attīstībā ir jau pārdzīvots? Vai, varbūt, jāatsakās no cīņas, lai tas ātrāk tiek pārdzīvots? Šie un līdzīgi jautājumi uzpeld cilvēka apziņā, kad tam jāvēro ne masu, ne dažu aprindu, bet gan tādu politiķu nostāju, kuru rokās ir lielas iespējas virzīt cilvēces likteņus kultūras un cilvēcības gultnē vai nodot verdzībā un *atgriezt pirmatnējā kultūras* stāvoklī. Šķiet, ka arī lielu valstsu vadītājiem vēl nav skaidrs, kas ir boļševiks un ar kādiem līdzekļiem viņš cenšas realizēt savus nodomus. Bruņošanās sacensībā viņš nevar panākt Rietumu demokratijas. Pārtikas vielu, drēbju, apavu piegādē masām viņš ir nonācis strupceļā. Uz savas valsts iedzīvotājiem viņš nevar paļauties

Ko darīt? Kā turpināt cīņu par komūnisma uzvaru? Atliek turpināt melu politiku, stāstīt par visiem apnikušo koeksistenci un mēģināt „buržujiem" iegalvot, ka viņš ir ar mieru atbruņoties, ļaut kontrolēt no gaisa viņa rīcību šajā ziņā u. t. t. Tas viss tiek darīts ar nolūku panākt pretinieka atbruņošanos, to „buržuju" rīcību, kas nemelo, bet dara to, kas norunāts. Bet kas spēj pārkontrolēt plašo Padomju Savienības territoriju un pārliecināties, ka arī tur ir tāda rīcība, kāda norunāta? Jābūt naivam, lai paļautos uz melu politiķu vārdiem un solījumiem. Gan jau viņi, ja ne citādi, tad, kaut kur ierakušies zemē, turpinās apbruņošanos. Viņiem nekad netrūks viltus apiet visas normas, jo visa viņu līdzšinējā taktika ir balstījusies uz solījumiem, kas nav ievēroti. Arī viņu rīcība ir allaž bijusi pretrunā tam, kas ir vārdos apliecināts.

Vai viņu Ēģiptes Nasera atbalstīšana un zemūdeņu ierašanās Sarkanajā jūrā ir miermīlīgās politikas konsekvence? Vai jauniešu izvilināšana no Baltijas valstīm uz austrumiem ir attelkšanās no izsūtīšanas? Vai bezdarbs un pat darba aizliegums Baltijas valstu lielākos kultūras centros ir izsūtīto atgriešanās veicināšana? Tādu jautājumu ir daudz. Tie runā skaidru valodu — melu politikas valodu ar nolūku iemidzināt godīgos „buržujus", kas tie vārdiem, neprasot attiecīgus darbus. Laiks atjēgties un izbeigt cilvēku maldināšanu! Boļševiki nav cienīgi, lai ar viņiem sēdētu pie viena galda un runātu par „koeksistenci", atbruņošanas un citiem jautājumiem!

P. DREIMANIS

DAINIS IKKERS,

jauns latviešu virsnieks Kanadas gaisa spēkos. Viņš beidzis Dzetu skolu un nesen paaugstināts par virsnieku, saņemot „Pilota spārnus".

Fot. A. Jānītis

Mēģina ievilkt latviešus amerikāņu draudzē

Mičigenā, Ann Arboras universitātes pilsētā, dzīvo neliels pulciņš latviešu, bet ziemas laikā tajā saplūst vairāki desmiti latviešu studentu. Pēdējo sabiedriskā rosība nav visai liela, taču atsevišķos gadījumos tie pulcējās kopā kāda latvieša ģimenes mājā, lai noklausītos dievvārdus vai atzīmētu kādu izcilāku mūsu valsts svētku dienu. Reliģisko aprūpi Veica Detroitas Sv. Pāvila draudzes mācītājs V. Līventāls, bet telpu trūkumu un citu apstākļu dēļ tagad tādi nav notikuši kopš ilgāka laika. Diezgan savāda un savdabīga bijusi arī universitātes mācītāja, kas veic studentu reliģisko aprūpi, nostāja. Par grūtībām, ar kādām māc. V. Līventālam, šīs lietas kārtojot, nācies sastapties, viņš stāsta: „Jau ilgāku laiku Ann Arborā Franču dievkalpojumi nav notikuši. Iemesls tam — telpu trūkums dievkalpojumu noturēšanai. Līdzšinējās telpas — Universitātes baznīcā — studentu mācītājs vairs neatvēlēja, un nesekmīgi palikuši lūgumi tādas mums dot arī citās Ann Arboras luterāņu baznīcās."

Raksturīga ir arī viena no rakstveida atbildēm, kādu saņēmis māc. V. Līventāls. Tajā cita starpā teikts: „Jūs esam daudz diskutējuši par jūsu jautājumu, tāpat arī par latviešu izcelsmes studentu situāciju. Jūsu lūgums mums jānoraida. Ann Arboras latviešu luterāņiem ir ieteicams iesaistīties kādā no 5 luterāņu baznīcām, kas šeit atrodas, un studentiem jāapmeklē viens vai otrs no abiem luterāņu centriem šeit. Mēs esam pārliecināti, ka tas vislabāki kalpos viņu reliģisko prasību apmierināšanai. Mūsu draudzēs ir ne viena vien bijušo Eiropas bēgļu ģimene, arī no Baltijas valstīm. Tie jūtas mūsu vidū ļoti apmierināti, tāpat mēs ar viņiem. Nosūtiet mums latviešu vārdus un adreses, kas dzīvo Ann Arborā, un mēs tos lūgsim piedalīties savos dievkalpojumos un draudžu dzīvē."

Vēl Sv. Pāvila draudzes mācītājs no savas puses piebilst, ka pastāvot vislielākās cerības latviešu dievvārdus Ann Arborā atkal atjaunōt jau vistuvākajā laikā, ja arī ne luterāņu pasprnē, tad kādas citas konfesijas baznīcā.

V. Z.

PAVASARIM IEGRIEŽOTIES VASARAS BRIEDUMĀ

Pavasaris Mičigenā šogad bija untumains un nemīlīgs. Turpat visu maija mēnesi auksts, lietains, īsti siltas dienas gadījās pavisam reti, tās pašas kā nelaimes vēstneši, jo tad radio vairākkārtīgi brīdināja, ka tuvojas tornedo briesmas. Brīdinājuma trauksmes bijušas pat līdz trijiem naktī. Latviešu cilvēki ar īgnumu piemin, ka neesot iespējams pa īstam nosvinēt pat vārda un dzimšanas dienas, tak gribot briesmu gadījumā būt pašam zem sava jumta kopā ar ģimeni. Saprotams, vairāk nobažījušies māju iepircēji, lai gan viesulvētra nevienam neprasa, vai īpašums izmaksāts vai ne un kam tas piederēs. Pacel kā skalu būdiņu gaisā, un otrā rītā ir pamatus nevar atrast! Tā tas mūsu tautiešu skatījumā un izjūtās Grand Rapidos.

Bet kad nu lijis dažkārt tīri spaiņiem, tad, saulītei uzspīdot, gribas izkustēties ārpus pilsētas, kaut vai auto iesēdināšanas nolūkā. Aiz šī iemesla drīz vien sēžam drauga mašīnā un joņojam ārā no pilsētas austrumu virzienā. Mums nav noteikta ceļa mērķa. Tad kāds atjautīgi ieminas, ka vajadzētu apciemot latvieša farmu jūdzes 20 no Grand Rapidiem. Tāds priekšlikums visiem pa prātam, un mums nu atliek vērot mainīgās lauku ainavas, lejas un kalnus, mežus un laukus. Par pēdējiem jāsaka: nemitīgās līstus gāzes tos zemākās vietas pārvērtušas mazos ezeriņos un pat augstākās vietas līdzinās dubļu skrīnam.

Latviešu farma līdzīga stāvoklī. Daļa lauku apsēti, bijis skaisti sadīdzis, bet, ilgāku laiku atrodoties zem ūdens, sējumi „izsēdēti" un plankumaini. Daudzās vietās ar traktoru nemaz nevar rādīties uz lauka, pirms dažām dienām gadījusies ķeza, un bijis jāaicina kaimiņš talkā, lai izvilktu traktoru no lipīgā dubļu skrīna. Aukstums pat zālei uzmetis kā kādu smagu segu, un tā vietām tikai ar mokām izspiežas no zemes ārā. Bijušais Lauberes pagasta centīgais lauksaimnieks Kārlis Kalniņš mums labprāt visu izstāsta un izrāda. Tie ir Amerikas mazā lauksaimnieka prieki un bēdas, un dažu labu šejienes īpatnību izjūt iesācējs-latvietis. Taču nekas nav apnējis šī uzņēmīgā tautieša labo gribu un nodomus un viņam ne prātā nenāk doties uz pilsētu. Šķūnī kladzina vistas, aplokā pastaigājas cūku bariņš, turpat nokalnē ganās brūnaļas. Viss tas dod šim latvietim un viņa ģimenei gaišu prieku ar zināmām nākotnes izredzēm, ka ne vienmēr būs tik slapji pavasari, kad sēja tiek novēlota un ienākumu izredzes samērā vājas.

Farmu Kalniņš iepircis pirms dažiem gadiem, bet vēl arvien kopā ar dzīvesbiedri strādā kādā fabrikā tuvēja pilsētiņā. Pie šādiem apstākļiem vieniem pašiem lauku darbus sekmīgi uz priekšu virzīt būtu pagrūti, bet viņiem ir trīs dūšīgi palīgi — Lauris, Juris un Jānis. Vecākais — Lauris jau kopš 2 gadiem studē lauksaimniecību Lansingas iniversitātē, Juris šo pavasari beidz vidusskolu un arī dosies uz Lansingu, lai iedziļinātos veterinārmedicīnas noslēpumos, bet vēlāk lai kļūtu par lauksaimniecības mašīnu inženieri. Labās sekmes vidusskolā un viņa aktivitāte dažādās organizācijās ir labākais apliecinājums, ka šis censonis ceļu izlauzīs. Nesen absolventu klase bijusi Nujorkas apmeklējumā, bet Jurim šī pilsēta galīgi nav bijusi pa prātam. „Man būtu lielākās mokas dzīvot tur ,kur pat skaidras debesis nav saredzamas", viņš teicis atgriežoties. Jaunākais — Jānis — turpina gaitas vidusskolā un par saviem nākotnes nodomiem vēl visai atturīgs. Taču pēc visa spriežot, šī ģimene ir tā „iesūkusies" laukos, ka grūti gan būs viņu no turienes izkustināt. Gribētos vēl pieminēt mājas uzticamo sargu Kriksi, kas ir dedzīgs pavadonis mūsu mazajā ekskursijā un šīs lauku sētas apskatē. Aizbraucot esam tā sadraudzējušies, ka viņš ierausās mūsu mašīnā, un tikai ar lielām pūlēm izdodas šķirties no nejaušā labā drauga. Liekas, Kriksis pilsētas gaisu un apstākļus izjustu līdzīgi dzīvei cietumā. Tā arī mēs ar šo vienas dienas lauku sētaş apmeklējumu esam kļuvuši bagātāki ar atziņu, ka ne vienmēr tikai tur ir labi, kur prāvāka izpelņa un kur dzīvo mūsu tautiešu lielākā daļa.

Valters Zirnītis.

„Par visiem svētumiem, ko savā sirdī nesam, Lai to ikviens sev pirmā vietā lieks: No zemes šīs mēs izauguši esam, Par zemi šo mums galva jānoliek!"

VIRSNIEKU VIETNIEKU KURSI LATVIJAS ARMIJĀ

Jānis Gailītis stāsta savas atmiņas

II

Daudz kas ir aizmirsts laika tecējumā, bet dažas sejas vēl palikušas atmiņā, un tā vēl šodien manā acu priekšā ir nelaikis Visvaldis Melderis un Miervaldis Ādamsons. Melderis bija kluss, mierīgs un nosvērts karavīrs. No malas skatoties, nemaz nevarēja likties, ka basketbola laukumā spēs tik veikli rīkoties ar bumbu. Tur viņš bija tik dzīvs kā ūdenszāle. Sarunā kluss un nosvērts, bez lieka skaļuma un bravūras. Tā kā mēs bijām nodarbināti kā ar lekecijām, tā lauku mācībām, tad basketbola treniņiem neiznāca pietiekami daudz laika, toties Melderis savas komandas puišus jo pamatīgi izskoloja basketbola taktikā un to viņš darīja ik brīdi un ik uz soļa, kur tik vien atlika kāds brīvs laika sprīdis. Parastākās taktiskas stundas notika klases telpās, kur taktika tika iztirzāta ar dambreta kauliņu palīdzību, bet, apvidū nonākot, spēlētājus Melderis apzīmēja ar baltiem papīra gabaliņiem un tā savus spēlētājus sagatavoja tik tālu, ka Daugavpils garnizonā mūsu komandai vairs nebija pretinieku.

Ar Miervaldi Ādamsonu es 6 mēnešus pavadīju vienā telpā. Visiem jau zināms, ka mūsu 2. pasaules kara leģendārais varonis savā laikā Rīgā studēja teoloģiju, bet pēkšņi studijas pārtraucis un aizbraucis uz Franciju un iestājies Franču dievkalpojumi nav notikuši. Iemesls tam — telpu trūkums dievkalpojumu noturēšanai. Līdzšinējās telpas — Universitātes baznīcā — studentu mācītājs vairs neatvēlēja, un nesekmīgi palikuši lūgumi tādas mums dot arī citās Ann Arboras luterāņu baznīcās."

Raksturīga ir arī viena no rakstveida atbildēm, kādu saņēmis māc. V. Līventāls. Tajā cita starpā teikts: „Jūs esam daudz diskutējuši par jūsu jautājumu, tāpat arī par latviešu izcelsmes studentu situāciju. Jūsu lūgums mums jānoraida. Ann Arboras latviešu luterāņiem ir ieteicams iesaistīties kādā no 5 luterāņu baznīcām, kas šeit atrodas, un studentiem jāapmeklē viens vai otrs no abiem luterāņu centriem šeit. Mēs esam pārliecināti, ka tas vislabāki kalpos viņu reliģisko prasību apmierināšanai. Mūsu draudzēs ir ne viena vien bijušo Eiropas bēgļu ģimene, arī no Baltijas valstīm. Tie jūtas mūsu vidū ļoti apmierināti, tāpat mēs ar viņiem. Nosūtiet mums latviešu vārdus un adreses, kas dzīvo Ann Arborā, un mēs tos lūgsim piedalīties savos dievkalpojumos un draudžu dzīvē."

Vēl Sv. Pāvila draudzes mācītājs no savas puses piebilst, ka pastāvot vislielākās cerības latviešu dievvārdus Ann Arborā atkal atjaunōt jau vistuvākajā laikā, ja arī ne luterāņu pasprnē, tad kādas citas konfesijas baznīcā.

V. Z.

naidnieku un viņiem. Cik ateeros, mums pie armijas tērpa nebija atļauts nēsāt ordeņus, un to arī Ā. respektējā. Jāņos un pēdējā izlaiduma dienā Ā. nenocietās un pie savām krūtīm bija pielicis savas varonības zīmes: viņam tās arī nevienos nelika noņemt. Franču leģions Afrikā bijis stacionēts atsevišķos fortos, kur katru rītu visi forti snieguši ziņojumu par iepriekšējo dienu. Kādu rītu viens no fortiem klusējis. Bijis skaidrs, ka ar fortu noticis kas ļauns. Ādamsona vienībai bijis uzdots turpu ierasties un noskaidrot, kas īsti noticis. Jau pa gabalu vērojuši dīvainu skatu, it kā visi forta iemītnieki sanākuši pie forta vaļņa un raugoties pārī. Piejājot tuvāk, noskaidrojies, ka marokāņi ienēmuši visu fortu, tā iemītniekus nonāvējuši, visiem nocirtuši galvas, un tās salikuši rindā uz forta vaļņa malas, bet, lai būtu atšķirība no forta komandanta un forta kareivjiem, viņa galva uzsprausta karoga masta galā.

Ādamsonam mutē nebija daudz zobu. To viņš izskaidroja ar to, ka viņu uzturs sastāvējis galvenokārt no konserviem, kas ļauni ietekmējuši zobus. Man gan to gribējās apšaubīt, jo viens otrs viņa stāsts par leģionāru izrīcībām un kaušanos man radīja iespaidu, ka zobu trūkums radies no vienas otra draudzīga sveiciena ar dūri. Tas, ka Ādamsons kaujas mācībās ķēra kukaiņus, vaboles un sienāžus un tos ēda, mums uz kursa beigām nebija nekāds pārsteigums. Viņš bija liels taktiķis. Un kaujas mācībās viņš bieži vien bija pats pirmais un iesniedza vispareizāko kaujas atrisinājumu. Tā bieži, kad kāds kaujas uzdevums bija atrisināts, mācību vadītājs griezās pie Ādamsona un apjautājās par viņa domām un atzinumu, kā viņš būtu rīkojies atsevišķā gadījumā, kas ne retu reizi vien krasi atšķīrās no mācību vadītāja domām.

Kā daudzi profesionāli karavīri, arī Ādamsons bija liels alkohola draugs. Kā gan tas lai būtu citādi, jo Franču leģionā dienas uzturā kā nealzstājama deva ir pus litrs vīna katru dienu. Un tā no mūsu kopā pavadītiem 6 mēnešiem ateeros divus gadījumus, kad Ādamsons bija tā krietni vien „uzņēmis uz krūtī". Vienā šādā reizē tas bija sameklējis kaut kur zobenu un virsnieka cepuri un gāja ri. Tā kā mēs ar Ādamsonu pavadījām 6 mēnešus vienā telpā, tad arī šad tad šo to par viņa gaitām Afrikā, tā sakot, dabūjām izspiest. Visprms Ādamsons bija apbalvots ar 2 ordeņiem par varonību. Ādamsons Afrikā bija dienējis kavalerijā un kādā kaujā viņa vieniba bija tik smagi cietusi, ka vini no savas vienības bija palikuši dzīvi tikai 7. Viņus no bojāejas paglābusi aviācija, kas nolāpusi sprostuguni starp ieorganizēti svētbrīži, dzimtenes stundas, latviskas rotaļas, sporta nodarbības, ieskaitot peldēšanos u.t.t. Nometni atklās 28. jūlijā un ilzbeigs 10. augustā; 4. augustā paredzēts plašāks sarīkojums un vietu sabraukums. Tātad — uz redzēšanos Daugavas nometnē! (Chief Noonday Camp, Yankee Springs Recreation Area, Mich.)

V. Z.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums notika 7. jūlijā Western Michigan universitātes baznīcā. Dievkalpojumu vadīja māc. J. Turks, piedaloties viesim māc. T. Kuškevicam no Illinois valsts. Dievkalpojumu kuplināja DV apvienības vīru koris J. Zuikas vadībā, pie ērģelēm prof. A.Ābele. Iesvētīja: Ligitu Blankenburģi, Maiju Zadiņu, Ģirtu Austriņu, Jāni Ducmani, Andreju Paegli un Māri Vennēru.

Mičigenas universitāti Ann Arborā beiguši: Gunta Turka ar Bachelor of Science in Nursing gradu, un Jānis Osis ar Master of Arts in Library Science gradu.

ALJA's valdes loceklis students Gunārs Bieķēns salaulāts ar studenti Annu Pētersoni no Milvokiem. Jaunais pāris izraudzījis savu jauno dzīves vietu Milvokos. Ar to Kalamazū sabiedrība zaudējusi aktīvu darbinieku.

Oskara Jundes ģimene nodomājusi turvākās dienās pārcelties uz dzīvi Kalifornijā.

ATPŪTAS VIETA . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

Saulaines viesi varētu justies labi un apmierināti . . . Telpas galvenajā ēkā ir izremontētas, uzcelta ēdamistabas nojume . . . Ir sagādāts jauns inventārs: lampas, spoguļi, gultas segas. Pašreiz iecerēta kluba - lasītavas iekārtošana. Pārvalde ar pateicību pieņem ziedojumus: grāmatas bibliotēkai, skaņu plates, gleznas . . . Pagaidām tādu nav, bet gleznotājs J. Deksnis esot solījies šai ziņā būt pirmais Saulaines labvēlis.

Rīgas skautu vienība, kas nometņoja Saulainē, tai atstājusi skaistu un īpatnēju dāvanu: no kokiem darinātu altāri ar baltu bērza krustu . Uz altāra kokā griezts svečturis un vienkārši, neuzkrītoši plavas ziedi .

Pēc lietus mežā jūtama svaiga apšu un dzīvības koku smarža. Papardes vietumis ir uzaugušas cilvēka augumā. Kanadas dabai arī ir savs īpatnējs skaistums, ko vajaga tikai prast saskatīt .

Aizeju tālu, līdz stāvajām klintīm un nesastopu neviena cilvēka. Ap mani ir tikai mežs un upe, kuras straujie ūdeņi nemitīgi čalo. Un šī vientulība, ko Saulaine dod, ir viena no Saulaines lielākām priekšrocībām. Pilsētas tuvumā nebūs viegli atrast vietu, kura būtu līdzīga Saulainei. Draudzei un visai latviešu sabiedrībai Saulaine ir liels ieguvums. A.

J. JANSONS
PLUMBING CO.
Licencēts uzņēmums.
Remonti un jauni būvdarbi.
744 Glengrove Ave., W., Toronto 10,
Tel.: RE 5617

CEĻA VĀRDI

Nelaimīgs ir cilvēks, kas visu citu pazīst, tikai par Dievu nekā nezina; bet laimīgs ir tas, kas Tevi, Dievs, pazīst, kaut arī viņš cita nekā nezinātu.

Sv. Augustīns.

☆

Noslaucīt kādam asaru ir lielāks gods nekā izliet asinis straumēm.

Bairons.

☆

Līdzcietība ir mīlestības pēdējā dāvana, varbūt pat mīlestība pati.

Heinrichs Heine.

☆

Sērojošie cilvēki ir cits citam radniecīgi.

Grillparcers

H. Kreicers

1905. GADA REVOLŪCIJA

NO ATMIŅU STĀSTIEM

IV

Līdz šim revolūcionārā kustība bija lēkājusi ap cara patvaldību kā šunelis ap vērsi, centusies iekost,taisījusi traču un izlēcienus, dažkārt bērnišķīgus, naīvus un pat muļķīgus. Nu ir kas nopietnāks: pagastiem ir jauna vadība. Seko revolūcijas augstākais un pēdējais vilnis — uzbrukumi cara brunotiem spēkiem.

Trakas lietas stāsta par Skrīveriem.Tur muižā bijusi novietota prāva karaspēka nodaļa. Lai to padzītu, muižu ielencis milzīgs laužu pulks. Tak nekā nevarējuši zaldātiem piekļūt: viņu lodes visus uzbrukumus atvairījušas. Tad vienu nakti kāds žīdiņš ietīnies baltā palagā, pa sniegu ievēlies muižā, aizdedzinājis salmu kaudzes un ēkas. Zaldāti tad pārrāvuši ielenkumu un aizjājuši.

Pēc Skrīveriem nāk Kalsnavas kārta. Tur notiek apmēram tas pats. Tā ir mums tuvāk, un arī daži ērglēnieši lepojas, ka tur piedalījušies.. Jādami projām,saniknotie kazaki nošauj vairākus ceļā sastaptus nejaušus gājējus un braucējus, starp citiem Vestienas Daukstu māju saimnieku Priedi. Viņš vedis ielencējiem pārtiku, ceļā sašauts un sakapāts zobeniem .Viņa bēres izvēršas milzu mītiņā, kur sevišķi dedzīgu runu saka students Briedis. Slava kritušajiem, lāsts slepkavām! viņš beidz ar tolaik parasto saukli.

Vēl kazaki turas tuvējā Vecpiebalgā. Vai tos lai tur atstāj?

Un kādu dienu no mājas uz māju steidzas ziņotāji: visiem vīriešiem jāiet uz Piebalgu sturmēt kazakus: jābruņojas visiem iespējamiem ieročiem. Mans vecākais brālis Pēteris un kaimiņu Rikšēnu puisis Andrievs Reiters arī dodas uz Piebalgu.

Nākošā dienā zinām, ka Piebalgā ir karš un tur cīnās arī mūsējie. Notiek arī kas neparasts: ziemas laikā, īsi pirms Ziemassvētkiem spārdās pērkons un zibeņo. Vai tas uz labu? Mēs topam domīgi.

„Diezi, diezi, kā nu viņiem tur iet", bažījas māte.

„ Ja, vajadzēja jau viņiem tur šauties! Bez viņiem. tur nevarēja iztikt".Rūc mūsu piedzīvotājs Matīss Briedis, liels prātvērders un kritizētājs. Viņa vecākais dēls Augusts bija ieņēmis galvā domu katrā ziņā skoloties, bet tēvs dēla nodomu neatzina: negribot tīkai kulstīt linus; vazaņķis vien izņākšot. Dēls tomēr neatlaidās, gandrīz ar naidu šķīrās no tēva, aizgāja pasaulē, ar lielu neatlaidību pārvarēja trūkumu un Latvijas laikā bija zemnieku savienības Saeimas deputāts. Arī tad vēl vecais par Augustu diezgan bieži vipsnāja, jo zemnieku savienība viņam lāga nepatika. Vecais Briedis bija un palika skeptiķis un nurdētājs. Tolaik viņš dzēlīgi kritizēja baznīcu un cara valdību, bet ne mazāk arī jauno laiku un tā izpaudumus.

— Diezi, kā viņiem tur Piebalgā iet — to dienu domājam mēs visi. Arī mūsu tēvs, bet viņš cieš klusu, jo mūsu spriedelēšana te nezko nevar grozīt.

Mūsu kaprotāji pārrodas trešās dienas pievakarē. Atnāk arī kaimiņu Braku puiši — Noliņa prototips Kārlis Šteinbergis un Kārlis Brimerbergis. Laiks ievelkas dziļi naktī, un vēl nav izstāstīts un pārrunāts viss, kas tur noticis. Dalībnieku stāstījumā un klausītāju iztēlā Piebalgas šturmēšana izvēršas lielā varenā kaujā. Viņi paši mūsu acīs ir kretni cēlušies, jo ir tak bijuši karā un zina, kā spindz lodes.

Kazaki bez lielas pretestības uzdevuši un sākuši atiešanu. Uzdūrušies lielākai aplenecēju nodaļai, viņi atvilkušies muižā atpakaļ un tad aigājuši citu ceļu. Mūsējie nivietot Vecpiebalgas draudzes skolā, no kurienes apšaudījuši atejošos kazakus. Viens turpat skolas tuvumā krīt. Kāds no mūsējiem, gribēlams iegūt zaldāta plinti, izlēcis pa logu, paķēris plinti un meties atpakaļ. Jau bijis gandrīz pie loga, kad pats krīt īs no kazaku lodēm. Tā cilvēks savu iekāri samaksājis ar dzīvību.Arī tur, tāpat kā Kalsnavā, kazaki atkāpdamies nošāvuši vairākus nejaušus ceļa gājējus un braucējus, arī sievietes.

Nu gan iet strauji! Vēl viens notikums nav pilnam apspriests un nogulies, kad nāk kāds cits.

*

Nākamā svētdienā ieskrien atkal trauksmīga ziņa: „Nāk melnā sotņa, slepkavo un dedzina. Jau ir pie Jumurdas Ķeizariem, un nu visiem, kas vien spēj, jāstājas pretī."

Mums šī ziņa jānes tālāk uz citām mājām. Mēs ar Briežu jaunāko dēlu Pēteri, dažus gadus par mani vecāku, steidzamies uz Rikšēniem un tad pāri aizsalušajam Pulgosna ezeram uz Ākšēniem. Sava satraukuma mazināšanai mēs dziedam cīņas dziesmas.

Ākšēni ir pusmuiža, cilvēku tur daudz. Lielajā istabā sanāk cilvēku kā mazās godības. Mūsu ziņa satrauc.

— Nu tik jāmūk mežā!

— Jālien tupeņu bedrē!

— Kur tad nu tie zacālisti, lai tak iet ciņā! Jauca, jauca to pasauli, tad nu ir ar samaisīta tā, ka vairs nekur glābties. Nevarēja dzīvot mierā, te nu ir tie labumi. —

Jaunais Reiznieks noskaņots citādi.

„Kas jādara, jādara. Padzīs to sotņu tāpat kā Piebalgas kazakus."

„Tad ej vien un dzen! Ar ko tu šo dzīsi, ar rudzu bisi vai?"

Ākšēnu laudis paliek strīdamies. Mēs jožam mājup, bet prāts mums vairs nenesas dziedāt.

Kad pārnākam mājās, ir jau satumsis. Ir ieradies Riekšēnu Reiters un kopā ar mūsu puisiešiem spriež par iešanu pret melno sotņu. Pārrunas ieilgst. Tad ieskrien Pēteŗa māte.

„Rija deg! Rija deg!"

Mēs metamies laukā.

Tiešām! Liela liesma jau paguvusi izēsties cauri jumtam. Rijas augšiene ir pilna garķūļu un salmu, un tie vareni deg. Par apdzēšanu vairs nav ko domāt, — vīri ātrumā izlemj.

(Turpinājums sekos)

Draudzības gailis un vēsinātas telpas

Šogad jaunums gadskārtējās Draudzības un jaunatnes dienās būs liela loterija, kurai lielu atsaucību pazīdījuši visi tuvākās apkārtnes tautieši, dāvinot vērtīgas mantas. Loterijas vadītājs P. Treijers paskaidro, ka laimestu kopvērtība krietni pārsniedz ložu vērtību.

Pazīstamais sportists un laukaimnieks A. Bukults dāvinājis savas saimniecības lielāko gaili, nosaucot to par „draudzības gaili". Visai oroģināls ir arī laimests — „brīva nedēļas nogale Niagarā ar pilnu panžiju". Bez tam ir vērtīgie dailamatnieku darbi: svečturis, spilveni un citas mantas. Šogad sarīkojuma apakšējā zālē ierīkota moderna vēsināšana (air.cond.), tā kā ne viesiem, ne arī draudzības gailim, gaidot savu jauno īpašnieku, nebūs jāsvīst.

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,
31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia
Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

VECAJĀ BELIJĀ TIESĀ LATVIETI OZOLIŅU

LA līdzstrādnieka Londonā speciālziņojums

LA 27. februāra rakstā Mīlas, greizsirdības un slepkavības trisstūrī ziņojām par latvieša Jāņa Āboliņa nogalināšanu Londonas tuvumā, Anglijā. Aizdomās šinī slepkavībā policija turēja Vili Ozoliņu.

Tagad prāvu iztiesā Londonas krimināltiesā, kur uz apsūdzēto sola ir min. Vilis Ozoliņš. Šākot ar šo n-ru tevietojam šī latviešiem sensācionālā tiesas procesa norisi mūsu Londonas līdzstrādnieka atreferējumā.

Kur kādreiz atradies slavenais Jauno vārtu cietums, jau kopš valrāk nekā simts gadiem ir visas Anglijas centrālā krimināltiesa :tur vienmēr iztiesātas visslavenākās slepkavības. Grūti pateikt ,kas tiešī slepkavībām Anglijā piešķir tik lielu dramātismu,vēl vairāk — melodramātismu.Vai.tie ir apstākļi, kuŗos slepkavība notikusi, vai tā ir preses un tautas lielā interese par cilvēku dzīves uzbangotiem labirintiem — to grūti pateikt, bet ,liekas, lielo daļu slepkavības procesu popularus padarījuši aizstāvji, tiesneši un apsūdzētāji. Šeit slavenais Edvards Klarks aizstāvēja Adelaidi Barleti — kuru apvainoja sava vīra slepkavībā, un Klarka ģeniālā aizstāvības runa tai atdeva brīvību. Šeit Maršals Halls aizstāvēja Robertu Vudu — kādas prostituētās .noslepkavošanā, un arī viņš tika attaisnots, kaut viss izskatījās bezcerīgi. Šeit tikai pāris gadījumu, kuŗos anglu tiesneši un aizstāvji parādījuši savu briljanto mākslu. Šķietami tieši šī lielā māksla slepkavu procesiem piešķir elektrības pārlādētu gaisotni .Skatītājam viss liekas drusku nereāli — smagas, ozola paneļu noklātas sienas,greznas ornamentācijas pie griestiem, un paši griesti — milzīgs stikla kupols, caur kuŗu šajās karstajās va saras dienās spiežas saules stari. piešķirot zaļajiem ādas soliem un krēslim dīvainu mirdzumu. Virs tiesneša krēsla taisnības zobens un Anglijas ģērbonis, kuŗā ierakstīti vārdi — „Dieu est mon droit" . . .

Pie Vecā Belija skatītāju galerijas augstajām durvīm jau labu laiku pulcējas ziņkārīgie. Tiesas zālē, pretim tiesneša paaugstinājumam atrodas apsūsdzēto sols, apņemts stikla sienu. Gar zāles malām zvērinātie un preses pārstāvji. Starp tiesnesi un apsūdzēto — aizstāvji un apsūdzētāji. Tiesnesis sarkanajā apmetnī, advokāti un apsūdzētāji melnos un baltās parūkās — Visu sīndzinošais klusums un saules staru sajauktie putekļu miljoni, kas kā lietus līst uz apsūdzēto galvām . . .

PIRMĀ TIESAS DIENA

Tāda bija atmosfaira, kuŗā apsūdzēto solā, divu policistu pavadīts, ienāca Vilis Ozoliņš. Tiesas ierēdnis viņam nolasīja oficiālo apsūdzības rakstu.

„Vili Ozoliņ, jūs tiekat apsūdzēts par Jāņa Āboliņa nogalināšanu šī gada septītajā februārī. Vai jūs sevi atzīstat par vainīgu vai ne?"

„Nevainīgs!"

Vilis Ozoliņš ģērbies tumšā uzvalkā ar pelēku kakla saiti. Varbūt tikai neliels bālums liecina par ilgajiem cietumā pavadītājiem mēnešiem. Pēc tam tiek zvērināti zvērinātie jeb žūrija: katrs no tiem ņem rokā Bībeli un noskaita parasto formulu, un ja dažas minūtes apsūdzētais izskatījās visai vienaldzīgs, tad šai brīdī viņš kā fascionēts ar acīm pavada katru zvērinātā vārdu un kustību. Desmit vīriešu un divas sievietes — visi angļi,sēž zvērināto solā ,lai apspriestu par to, vai Vilis Ozoliņš vainīgs vai ne . . . Šis moments noteikti ir fascinējošs ne tikai pašiem zvērinātiem un apsūdzētam, tas liekas pilns savāda sprieguma katram skatītājam.

Tiesas sēdi atklāj apsūdzētājs ar runu un zvērināto priekšā liek faktus, kas savākti iepriekšējā izmeklēšanā. Vienmuļā balsī apsūdzētājs lasa teikumu pēc teikuma, no kuŗa izaug ne tikai samocītas mīlestības tumšās ēnas, bet arī draudīga, nekā laba nesološa apsūdzību masa, kuŗā tikai visģeniālākais advokāts varēs atrast kaut vienu vāju punktu. Nopratināti divdesmit sēši liecinieki — aizstāvībai to kāds desmits. Skotlandjarda kriminālaborātorijas strādājušas pie katra sīkuma un detektīvi savākuši bezgalīgi smagu apsūdzības nastu. Apsūdzības satur ir šāds:

„Latvietis Vilis Ozoliņš un Jānis Āboliņš pazinušies jau Vācijā un Anglijā ieradušies ar Eiropas brīvprātīgo strādnieku vilni. Es vēlos jums aizrādīt, ka Latvija ir viena no tām zemēm, kam pārī pārvēlās krievu vilnis pirms kādiem divpadsmit gadiem un tā vēl tagad atrodas tās okupācijā. Šī bēgļu grupa attīstīja dzīvu sabiedrisku aktīvitāti un Londonā tika noorganizēts latviešu koris. Šajā korī sāka dziedāt Vilis Ozoliņš un Ausma Kadega. kuŗu viņas paziņas sauca par Kitiju — pie šī vārda es tad arī uz priekšu pieturēšos. Vilis Ozoliņš šeit ar Kitiju iesāka draudzēties un šī draudzība vēlāk pārgāja milestībā. 1954. gadā Kitija pārgāja dzīvot pie Ozoliņa ,un tie dzīvoja kopā kā vīrs ar sievu. 1955. gadā Kitija pārgāja strādāt uz Grevsendes slimnīcu Londonas tuvumā. Viņa nevēlējās vairs dzīvot kopā ar Ozoliņu. Grevsendē viņa kvalificējās kā māsa(māsu skolā kurss ilgst trīs gadi un Jausma Kadega nekad nav kvalificējusies kā māsa — viņa par tādu gan uzdodas. G. Z.) 1956. gadā viņa nolēma atgriezties Londonā, bet nedzīvot kopā ar Ozoliņu, kaut Ozoliņš viņu Grevsendē visai bieži apmeklējis. Šeit Kitija arī iepazinās ar noslepkavoto Jāni Āboliņu, un ar to kopā gājusi uz dejas vakariem. 1956. gada septembrī Vilis Ozoliņš rādījis Jausmai Kadegai vēstuli, kuŗu viņš pats rakstījis un kuŗā teikts, ka viņš izdara pašnāvību, ka lai nevienu viņa nāvē nevaino, ka viņš justos dziļi noskumis, ja viņš ar savu rīcību darītu pāri zemei, kas viņam sniegusi savu viesmīlību. Pēc šīs vēstules parādīšanas viņi devušies auto izbraukumā, šim auto — jaunam Voksal — vēlāk būs liela loma. Viņi atkal salabuši un Kitija visai patētiski, miegā apzvērējusi savu milestību .Vēlāk viņa apsoļjusies pārtraukt savas attieksmes ar Jāni Āboliņu. Tomēr, kaut viņa atkal dzīvojusi kopā ar Ozoliņu, viņa savas attieksmes ar noslepkavoto atjaunojusi.

Ziemassvētkos viņa ar Āboliņu devusies uz kino, pēc izrādes Ozoliņš abus sagaidījis savā mašīnā un ierāvis Kitiju tajā, pēc tam uzkliedzis Āboliņam: „Es apgriezīšu tavu kaklu, ja vēl reizi jūs redzēšu kopā!"

7. janvārī Jausma Kadega taisījusies Londonu pamest, kaut arī pirms tam bija apsoļījusies Ozoliņu precēt un visi priekšdarbi bijuši nokārtoti. Kadega vēlējusies doties dzīvot Sidkapas rajonā, kuŗā dzīvojis noslepkavotais. Viņa uz Londonas tilta staciju devusies ar visiem saviem koferiem — Ozoliņš viņu stacijā panācis un atvedis atkal atpakaļ. Mājās atgriezušies, viņi plēsušies, un Ozoliņš piespiedis Kadegai norīt kaut kādas tabletes, kas bijis iemesls, kādēļ viņa ievietota slimnīcā, no šīs slimnīcas viņa vēlāk pārvesta uz nervu slimnīcu (noindēšanas, izziņa tika izdarīta labu laiku pirms slepkavības, un tajā V. Ozoliņš atzīts par nevainīgu, bet Jausma Kadega tika ārstēta nervu sabrukuma jeb vajāšanas mānijas dēļ. Par Jausmas Kadegas nervu stāvokli tajā laikā lielu šaubu nevarēja būt — G. Z.)

(Turpinājums sekos)

NOST AR KR

JOPROJĀM SPRIEŽAM PAR PĒ

Latiešu trimdas teātŗa pēdējais lielākais notikums bija Teātŗa draugu biedrības turneja ar „Pēdējo laivu" Sav. Valstīs un Kanadā. Nujorkā laiva atgriezās ar sūci.

Labi, ka nenogāja dibenā! Nenogāja, jo biedrības valde bija tik atjautīga, ka pārtrauca braucienu netālu no gala punkta.

„Jūs te vairs ar savu biedrību nerādieties! Es neiešu klausītis jums veltītus lamu vārdus", man Vilimantiķā teica kāds no turienes latviešu vadītājiem ,kas bija paredzētās izrādes dienā nostādīts pie ieejas durvīm, lai pateiktu atnākušajai publikai, ka Pēdējā laiva tur neiegriezīsies, kaut gan laikrakstos vēl nedēļu pirms izrādes bija sludinājumi.

„Bet es taču neesmu biedrībā", aizstāvēju sevi.

„Visi vienā maisā bāžami."

Lūk, cik skaists burvju riņķis — lugas sagatavotāji un aktieri dusmojas uz kritiķiem, kritiķi raksta asas kritikas — ja netiek klāt viriem, tad sadod sievām — kaut gan, kā O. Liepiņš, kā arī V. Grants ir bijuši nepareizi informēti par A. Liepu, kas gan ir LWF dienestā un nevis Amerikas Balss Minchenes žurnālists; un beidzot skatītāji baras uz kritiķiem, it kā tie vienīgie būtu vainīgi par nenotikušajām teātŗa izrādēm

Skats ir apmēram tāds: luga ar visu tās dzīvo un nedzīvo personālu ir laiva, skatītāji okeana viļņi, un kritiķi mīnas.

Tādēļ — nost ar kritiķiem!

Jeb varētu arī otrādi — audzināsim vairāk kritiķu. Kāpēc? Pēc manām domām, **kuŗas sevišķi uzsvērtu kritikā par Pēdējo laivu, kritiķis, lai viņš** būtu cik mācēts un rūdīts, var būt tikai subjektīvs savu iespaidu atstāstītājs. Jo vairāk mums tādu būs, jo lasītājam būs vieglāk sevi sagatavot iešanai vai neiešanai uz izrādi. Būs arī otrs liels labums, šoreiz izrādes rīkotājiem — skatītājs jau iepriekš būs intrigēts; sak', būs vien pašam jālet un jāvērtē — kā lai ziņa, kuŗam kritikim ir taisnība?

Ja trimdā mums, teiksim, ir 20.000 teātŗu apmeklētāju, tad varam droši apgalvot, ka mums ir tikpat daudz kritiķu. Jo tas tacu mūsu latviešu dab tad, ja nedomājam otrs ,mums jāatrod ko pateikt pretim!

Šis avizes 22. maija lasīju V. Granta pārd teātŗa apmeklētājiem kiem. Iasīju ar prieku par teātŗiem mūsu la nevar bieži redzēt ti mātas, loģiskas un ar un pareizu intuiciju rindas. Tas, ka V. Gra raksturo kā „gados mums, mūsu tās ā pirms 20 gadiem. Ir autoritāšu grupa — dzīvo laikam līdz. Tā nodara vismaz to lau pirmā — sevišķi att mūsu jaunatnes au latviskā garā.

Grants piemin kritiķi Paulu Jēger-F Kāpēc pats Grants na tiķi nosaucis par „v tu"? Gan jau tam būs iemesls, kāpēc viena mazi porcelāna nieci ram raibas pastmark gan ar Jēger-Feiman tiem manējie tikai lot skan, viņas kritikas vismaz tāpēc, lai uzz kritikas rakstīja Latv

Katrā ziņā tādu rak bija Granta, Latvijā laikraksts nebūtu blakus citām kritikām daudz personisks ,teik tors. Bet tagad tādu r jadzētu vairāk. Grant uīga taisnība sakot, iet uz priekšu, un k pamatskolnieki" sāks māt .Šis domās un uz teikti nekoordinēs ar mo „autoritāšu" u Jau tāpēc vien ne, ka tā vidē un citos apstā lūk, dzīvojam tās div ko piemin arī Grants netirajās darba drēb rajā svētdienas krekl eksistence saistīta ar saimniecisko dzīvi, k trimdinieki, mūsu g vēl vienmēr notiek la varam droši apgalvot, ka mums dē. Vismaz vairāk v ir tikpat daudz kritiķu. Jo tas Tiem, kas par mani v

ĢIRTS SALNAIS

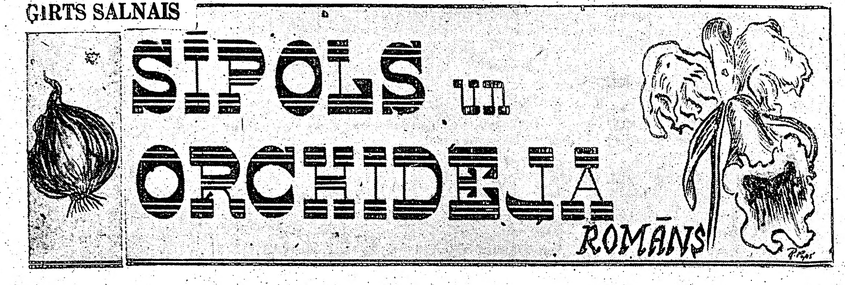

49. turpinājums

Viņu nekas neziņkāroja, atskaitot viņa mākslu. Visu pārējo viņš apzīmēja par izejvielu mēsliem. Divainā kārtā, par cik mākslā viņš bija aistēts un dedzīgs ideālists, par tik sarunās ar cilvēkiem — gatavais mežonis. Viņš teica ikvienam, ko domāja, un tā bija laime, ka viņš domāja tikai par savu mākslu un vienīgi par to, kas tiešū vai netiešā sakarā ar viņa mākslas ideāliem, kaut arī sirsnīgi meklējot tās dziļāko jēgu, viņam nebija nekādu cerību kļūt slavenam pirms nāves ne savu tautiešu, ne svešatutiešu vidū. Neapnicis viņš strādāja vienu darbu mēnešiem un gadiem, blakus neatlaidīgi urbdamies mākslas teorijās un pētīdams senvēstures, klasikas un vēlāko laikmetu stilus un atsevišķu lielmeistaru daiļrades veidus. Viņš nebija arī slaists un plānā galdiņa urbējs, taču, nekaunēdamies neviena godīga darba, centās atrast nodarbošanos, kas dotu pietiekami laika mākslas kopšanai un arī šā vai tā derētu kā tās praktisks papildinājums. Līvuleja bija strādājis fabrikā, klājis jumtus un racis grāvjus, līdz beidzot atrada vietu, kas apvienoja viņam nepieciešamo ērtību un derīgumu. Nu jau ilgāku laiku viņš atradās ievērojama apbedīšanas biroja rīcībā. Tas bija gabalu darbs, t. i. tēlnieks apkopa nelaikus pirms pēdējās gaitas, ne noteiktā stundu laikā, bet individuāli, tos ietērpjot goda drānās un uzsvaidzinot to sejas. Pēdējais darbs mākslinieka bija īsti pa zobam. Tas bija daiļraditāja darbs, pēc pakalpaliecēju nostāstiem un fotouzņēmumiem aizgājēja vaibstus vēl reiz atrādīt pasaulei bijušā dzīves kočumā, un tas nebija tik viegli, jo laba daļa nelaiķu bija miruši, iemalti sadauzītu auto graustu paliekās. Tika strādāts gan krāsām, gan dažādiem uzpildījumiem, un Līvulejas veiklība, izdoma un, tā saucamais, ķēriens firmas īpašnieku acīs izpelnījās tik lielu ievērību, ka tie sāka viņu uzskatīt par sava uzņēmuma dārgu sastāvdaļu.

Nesavaldīgs cinisms pret sievietēm Olem derdzās.

No visa tā, kas bija zaudēts kara juceklī, visvairāk viņš skuma par māti un lielāko pateicību juta pret māsu, kas Austrijā viņus abus ar Pēteri bija izglābusi no nāves, vai vismaz mūžīgas kroplības. Literārie apgalvojumi, ka virietis nespēj tā upurēties, kā to spēj sievīete grūtajos pārdzīvojumos, inženieri bija pārauguši ticībā. Viņš ticēja, ka katrā sievietē mīt šī cēlā īpašība, un tikai tā izaugusi mūžīgās sievišķības dievināšana. Tā bija dabiska, un viņaprāt, tas bija īsts cilvēcīgās kultūras un attīstības mērs, par cik kādā sabiedrībā ļaudis apzinīgi, vai neapzinīgi cildināja māti — ģimenes aukli un audzinātāju, un par cik sievietes apzinājās savu sievišķgo atbildību ģimenes un tautas priekšā. Tāpēc tēlnieka brammanīgā virestība Oles acīs zaudēja būtisko vērtību, kamēr tas runāja un laikam arī apgājās ar sievietēm — kā ar Dieva pamestiem kukaiņiem. Vismaz atklāts noslēpums bija tas, ka Līvuleja sev nepieciešamos modeļus meklēja un arī atrada priekšpilsētu autobusu stacijās vai Aberdīnas nomalē, kur tūlīt aiz pilsētas austrumu robežas atradās paliels klaidoņu un paklīdeņu iecirknis, kuŗa slava nebija labāka par Nujorkas ostas vai Čikāgas ubagu un nozieḍznieku elšptuvēm.

Inženierim bija savs apmierinājums, ka arī Pēteris tikpat neuztieģi novērtēja tēlnieka bravūru sievišu jautājumā, kaut bija priecīgs strīdēties ar to par mākslām. Tā nebija nekāda ākstība, ka viņi abi bez kādas iepriekšējas norunas nepārtraukti centās pasargāt Lailu no tiešas saskares ar Līvuleju. Pašiem neizskaidrojamās bažās, viņi meloja tēlniekam, acis nepamirkšķinādami, tikko tas ievaicājās par jauno ārsti. Paldies Dievam, studiju laikā meiča bija pārāk nodarbināta un mājās mazredzama, bet tikko viņa uzsāka prakses gadu un pārrašanās no slimnīcas ik dienas nemainījās, Līvuleja, kā uzburts ziņkāroja par meiču laikā un nelaikā.

Novietojis mašīnu garāžā, Ole saīdzis tikai pieklājības pēc iznāca atpakaļ pagalmā. Šā vai tā — vienā mājā bija jādzīvo. Nīšanās nebija ne vajadzīga, ne derīga.

Līvuleja arvien vēl karājās logā. Biezie, gaŗie gaišie mati vēlās ap galvu, kā kokvilnas kodeļa. Kalsenā šaurā seja, kā no El Greko izstieptiem tēliem, nekādi nesaskanēja ar plecu platumu, un likās, ka gaŗā galva uz tiem uzsprausta. Stipras rokas, kā kalējam, dūrēs savilktas, spiedās pret palodas šauro ārmalu. Balss, raupji gurgdama, kā mūžīgās kraukās, sprūdījās uz āru atsevišķiem rāvienieem, kā no bojātas motora gāzu caurules.

„Kur architekts?" tēlnieks sauca.

„Neesmu manījis."

„Nu ta' traki," otrs logā sašķiebās uz sāna kā ievainota zivs viļņa ieplakā. „Bet tā jūsu sievīete?"

Olem asinis ieskrēja galvā.

— Kā likts! — viņš grīni ienurdējās zem deguna. — Bez tā vairs nevar iztikt ne reizi. „Par ko tu runā?" viņš atsaucās it kā izbrīnā.

„Par ko?" tēlnieks saīdzis uzbrēca. „Nu, ne jau par tavu vecomāti. Dakterienes nav?"

„Mana māsa, tu domā? . . . Viņa nepieņem slimniekus. Viņai vēl vispār nav tiesību darboties ārpus slimnīcas," Ole atbildēja jestri un noteikti, cerēdams uz vietas tikt vaļā no aizdomīgā temata, bet atbilde, šķita, otrā tikai uzkurināja ziņkāri un sparu.

„Man nevajag ārsta. Man vajag piedzīvojušas acs. Esmu dzīvā ellē. Saproti? Nevaru vairs mierīgi strādāt. Man kāpj virsū sienas, lietas, mēbeles. Man jāapmet viss otrādi."

„Ko?" Ole saldi un draudzīgi pasmējās. „Gribēsi likt manu māšeli darbā arī sestdienās un svētdienās?

Ai-ai-ai, gadījies draugs. Veci, — aizmirsti. Darbs nedēļas nogalēs, mūsu mājās, neiederas ticībā. Mēs drusku uzlabojam bībeli, mēģinādami pielabot mūsu mūža dienas."

„Tak nepurpini," Līvulejas balss kļuva rāmāka, „tas nav darbs. Tā ir izpalīdzība. Desmit, piecpadsmit, divdesmit minūšu."

„Ja tik vien — es tev varu palīdzēt. Un iedzīvi apmest otrādi — to es spēšu. Cik tev to mantu."

Līvuleja nodārdināja bargu, dumpju smiekli.

„Tu man vari palīdzēt?!" vārdos skanēja drūms sirsnīgs nicinājums, ne vien zīmējotiess uz Oli, bet vai uz visu cilvēci. Tā varētu atļauties smieties ciešanu filozofs Šopenhauers, vai čekas inkvizīcijas moceklis, kam slepkava laipni apsolītos, ka viņam, izņēmuma kārtā, nenovilka nagus visiem desmit, bet tikai deviņiem pirkstiem. „Tu — palīdzēt," viņš atkārtoja. „Technoloģijas un mēchanikas ķirmis. Tu m a n pat tik nevari palīdzēt, kā pasēdēt ar mani divātā. Tev nekā nav man ko teikt, ko es jau nezinātu. Varbūt, vēl Pēteris. Bet tam pagaidām gars aizgājis neceļos. Man vajag sirdi un dvēseli, bet ja tā vairs vīriešu kārtā nav sastopama, tad man vēl var palīdzēt sieviete ar veselīgiem, skaistiem instinktiem un Dieva dotām tīrām jūtām." Viņš pašūpojās ar visu auguma augšdaļu no vienas puses uz otru, noskatīdams inženieri tādā nožēlā kā bezindes dārza čūsku, ko nav vērts pat nogalināt. „Tu vari man palīdzēt ielikt āmuram kātu, vai uzslīpēt kaltu. Tas arī viss. Mašīnu daļa palīdzēs radītājam!" Tēlnieks nobeidza runu tik nejēdzīgās skumjās, ka mīkstākai sirdij nekā Olem uznāktu nelabums.Taču nožēlojamais ne saskuma, ne apvainojās.

— Varbūt, ka tēlniekā patiesi mīt ģenijs, — viņš domāja bez skaudības, apzīnādamies, ka pašā nevarētu būt no lieliem talantiem ne vēsts. Bet ko no tādiem brāļiem, kā šis, var zināt? — Viņš gluži apmierināts noglaudīja abām delnām pakausi, un tad — laipni atvainojies — paplātīja rokas un pasūkstījās.

„Nujā, — tā' nekas," sacīja itin apbēdināts. „Nesaskan," bet, drošības pēc, piezīmēja: „Diemžēl, beidzot jāatzīstas — mana māsa nav vesela."

„Ko?" tēlnieks satrūkās. „Pati ārste!"

(Turpinājums sekos)

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS M

(28. turpinājums)

Bet tas bija krietni vēlāk, kad viņš pats bija šķīries no tēva dzīvokļa. Krustmātei patiesi bija grūts diplomātisks uzdevums neizrādīt kādu simpatiju noslieci uz vienu vai otru pusi. Ne velti pat dumpīgajam Leonīdam bija tikai labi vārdi par krusamāti. Viņš atceŗējās, kā stapis šeit Leonīdu vakariņojam karavīra tērpā, kad tas, aizejot karadienestā, vairs nedeva tēvam ne ziņu ne miņu par savām gaitām. Bet pie krusamātes viņš kādreiz atbrauca atvaļinājumā, iemaldījās arī savu jūrnieka gaitu laikā, patērzēja un ļāva pat izlikt karti. Tad pienāca kāds posms, kad Leonīds, pēc krustmātes izteicieniem spriežot, taisījās precēties. Viņa iecerēto, kāda jūrskolas biedra māsu, reizēm varēja šeit sastapt kopā ar Leonīdu. Tā likās intelligenta drusku paklusa jaunkundze, laikam skolotāja. Par spīti klusēšanai, ja viņa ko teica, tad diezgan dzēlīgi kas krustmātei ne visai patika. Linardam bija aizdomas, ka viņa vainiga brāļa pievēršanai radikālīiem politiskiem ieskatiem un sakariem ar komūnistu pagrīdi. Līdz tam viņš bija tikai iespītējies savrūpgājējs, brīžiem gluži jautrs un pat lielīgs. Jaunkundze nomira aplausu karsoni, un Leonīdam tas, droši vien, bija lielu trieciens. Smaidīgums un lielīgums pazuda, bet palika sakari ar nelaikes paziņām un to politisko noslieci. Pāris reizes viņš arī Linardu bija mēģinājis iekļaut šādā sabiedrībā, vai arī vadādams pa krodziņiem, kur satikās jūrnieki, kravinieki, loči, muitas ierēdņi un dažāda veida nenosakāmas, šaubīgas personas. Bet Linardam bija savs, kā brālis teica, par 10 gadiem aizkavējies attīstības gājiens, savi triecieni un pārdzī-

LATVIETI OZOLIŅU

...ōnā speciālziņojums

...āra rakstā ...as un slep... ...ri ziņojām ...a Āboliņa ...ondonas tu... ...izdomās šī... ...licija turēja ...

...ztiesā Lon... ...esā, kur uz ... min. Vilis ... šo n-ru ie... ...ešiem sensā... ...ocesa norisi ...idzstrādnie...

...kakla saiti. ...s bālums lie... ...cietumā pa... ...em. Pēc tam ...ērinātie jeb ...iem ņem ro... ...aita parasto ...ažas minūtes ...ātijās visai ...i brīdī viņš ...ācim pavada ...rdu un kustī... ...u un divas ...ngli,sēž zvēri... ...iestu par to, ...vainīgs vai ...s noteikti ir ...ikai pašiem ...ūdzētam, tas ...a sprieguma

...āj apsūdzē... ...n zvērināto ... kas savāk-... ...ēmeklēšanā. ...sūdzētājs la... ...uma, no ku... ...amocītas mī... ...as, bet arī ...āba nesološa „Es apgriezišu tavu kaklu, ja ...rā tikai vis... ...ts varēs at... ...āju punktu. ...mit sēši lie... ...bai to kāds ...arda krimi... ...ādājušas pie ...detektīvi sa... ...magu apsū... ...sūdzības sa...

Ozoliņš un ...zinušies jau ...ā ieradušies ...ātīgo strād... ...los jums aiz... ...ir viena no ...pāri pārvēlās ...rms kādiem ...n tā vēl ...okupācijā. Šī ...ja dzīvu sa... ...i un Londo... ...ēts latviešu ...sāka dziedāt ...usma Kade... ...dziņas sauca ...šī vārda es ...n pieturēšos. ...ar Kitiju ie... ...n šī draudzī...

Ziemassvētkos viņa ar Āboliņu devusies uz kino, pēc izrādes Ozoliņš abus sagaidījis savā mašīnā un ierāvis Kitiju tajā, pēc tam uzkliedzis Āboliņam: „Es apgriezišu tavu kaklu, ja vēl reizi jūs redzēšu kopā!"

7. janvārī Jausma Kadega taisījusies Londonu pamest, kaut arī pirms tam bija apsolījusies Ozoliņu pārcēt un visi priekšdarbi bijuši nokārtoti. Kadega vēlējusies doties dzīvot Sidkapas rajonā, kurā dzīvojis noslepkavotais. Viņa uz Londonas tilta staciju devusies ar visiem saviem koferiem — Ozoliņš viņu stacijā panācis un atvedis atkal atpakaļ. Mājās atgriezušies, viņi plēsušies, un Ozoliņš piespiedis Kadegai nozīmēt kaut kādas tabletes, kas bijis iemesls, kādēļ viņa ievietota slimnīcā, no šīs slimnīcas viņa vēlāk pārvesta uz nervu slimnīcu (noindēšanas izziņa tika izdarīta labu laiku pirms slepkavības, un tajā V. Ozoliņš atzīts par nevainīgu, bet Jausma Kadega tika ārstēta nervu sabrukuma jeb vajāšanas mānijas dēļ. Par Jausmas Kadegas nervu stāvokli tajā laikā lielu šaubu nevarēja būt — G. Z.)

(Turpinājums sekos)

...'' Ole saldi un draudzīgi pasmējās. „Gribēsi ...māšeli darbā arī sestdienās? ...ai, gadījies draugs. Veci, — aizmirsti. Darbe ...ogalēs, mūsu mājās, neiederas ticībā. Mēs ...abojam bībeli. mēģinādami pielabot mūsu ...as.''

...nepurpini,'' Līvulejas balss kļuva rāmāka, ...darbs. Tā ir izpalīdzība. Desmit, piecpadsmit, ... minūšu.''

...ik vien — es tev varu palīdzēt. Un iedzīvi ...rādi — to es spēšu. Cik tev to mantu.''

...leja nodārdināja bargu, dumpju smiekli.

...nan vari palīdzēt?!'' vārdos skanēja drūma ...icinājums, ne vien zīmējotiess uz Oli, bet vai ...ilvēci. Tā varētu atļauties smieties eiešanu ...openhauers, vai čekas inkvizīcijas moceklis, ...kava laipni apsolītos, ka viņam, izņēmuma ...novilka nagus visiem desmit, bet tikai devi...kstiem. „Tu — palīdzēt,'' viņš atkārtoja. ...ģijas un mēchanikas ķirmis. Tu ...a n pat ...i palīdzēt, kā pasēdēt ar mani divātē. Tev ne...an ko teikt, ko es jau nezinātu. Varbūt, vēl ...Bet tam pagaidām gars aizgājis neceļos. Man ...di un dvēseli, bet ja tā vairs vīriešu kārtā ...pama, tad man vēl var palīdzēt sieviete ar ...n, skaistiem instinktiem un Dieva dotām tī...m.'' Viņš pašūpojās ar visu auguma augšdaļu ...s puses uz otru, noskatīdams inženieri tādā ...kā bezindes dārza čūsku, ko nav vērts pat no... ,,Tu vari man palīdzēt ielikt āmuram kātu, ...pēt kaltu. Tas arī viss. Mašīnu daļa palīdzēs ...!'' Tēlnieks nobeidza runu tik nejēdzīgās ...ka mīkstākai sirdij nekā Olem uznāktu ne...aču nožēlojamais ne saskuma, ne apvainojās. ...arbūt, ka tēlniekā patiesi mīt ģenijs, — viņš ...ez skaudības, apzinādamies, ka pašā nevarē...o lieliem talantiem ne vēsts. Bet ko no tādiem ...kā šis, var zināt? — Viņš gluži apmierināts ...ja abām delnām pakausi, un tad — laipni at... — paplātīja rokas un pasūkstījās.

...jā, — tā' nekas,'' sacīja itin apbēdināts. „Ne... bet, drošības pēc, piezīmēja: „Diemžēl, bei...zīstas — mana māsa nav vesela.''

...'' tēlnieks satrūkās. „Pati ārste!''

(Turpinājums sekos)

NOST AR KRITIĶIEM!

JOPROJĀM SPRIEŽAM PAR PĒDĒJĀS LAIVAS SŪCI

Latiešu trimdas teātŗa pēdējais lielākais notikums bija Teātŗa draugu biedrības turneja ar „Pēdējo laivu" Sav. Valstīs un Kanadā. Ņujorkā laiva atgriezās ar sūci.

Labi, ka nenogāja dibenā! Nenogāja, jo biedrības valde bija tik atjautīga, ka pārtrauca braucienu netālu no gala punkta.

„Jūs te vairs ar savu biedrību nerādieties! Es neiešu klausīties jums veltītus lamu vārdus", man Vilimantikā teica kāds no turienes latviešu vadītājiem ,kas bija paredzētās izrādes dienā nostādīts pie ieejas durvīm, lai pateiktu atnākušajai publikai, ka Pēdējā laiva tur neiegriezīsies, kaut gan laikrakstos vēl nedēļu pirms izrādes bija sludinājumi.

„Bet es taču neesmu biedrībā", aizstāvēju sevi.

„Visi vienā maisā bāzami."

Lūk, cik skaists burvju rinķis — lugas sagatavotāji un aktieri dusmojas uz kritiķiem, kritiķi raksta asas kritikas — ja netiek klāt vīriem, tad sadod sievām — kaut gan, kā O. Liepiņš, kā arī V. Grants ir bijuši nepareizi informēti par A. Liepu, kas gan ir LWF dienestā un nevis Amerikas Balss Minchenes žurnālists; un beidzot skatītāji baras uz kritiķiem, it kā tie vienīgie būtu vainīgi par nenotikušajām teātŗa izrādēm.

Skats ir apmēram tāds: luga ar visu tās dzīvo un nedzīvo personāžu ir laiva, skatītāji okeana viļņi, un kritiķi mūnas.

Tādēļ — nost ar kritiķiem!

Jeb varētu arī otrādi — audzināsim vairāk kritiķu. Kāpēc? Pēc manām domām, kuras sevišķi uzsvēru kritikā par Pēdējo laivu, kritiķis, lai viņš būtu cik mācīts un rūdīts, var būt tikai subjektīvs savu iespaidu atstāstītājs. Jo vairāk mums tādu būs, jo lasītājam būs vieglāk sevi sagatavot iešanai vai neiešanai uz izrādi. Būs arī otrs liels labums, šoreiz izrādes rikotājiem — skatītājs jau iepriekš būs intrigēts: sak', būs vien pašam jāiet un jāvērtē — kā lai zina, kuŗam kritiķim ir taisnība?

Ja trimdā mums, teiksim, ir 20.000 teātŗu apmeklētāju, tad varam droši apgalvot, ka mums ir tikpat daudz kritiķu. Jo tas tacu mūsu latviešu dabā — pat tad, ja nedomājam citādi kā otrs ,mums jāatrod kaut kas, ko pateikt pretim!

Šis avīzes 22. maija numurā lasīju V. Granta pārdomas par teātŗa apmeklētājiem un kritiķiem. Iasīju ar prieku, jo tieši par teātŗiem mūsu laikrakstos nevar bieži redzēt tik pārdomātas, loģiskas un ar tik dziļu un pareizu intuīciju apveltītas rindas. Tas, ka V. Grants mani rakstuŗo kā „gados jaunāku, kas slimo ar sava vecuma slimību — principā neatzīt autoritātes", mani ne pavisam neaizkar, pat glaimo. Pareizi, es neatzīstu autoritātes, bet gan tikai tās, kas ir nemaz nedomā atmosties no tā dziļā ziemas miega, kuŗā tās aizmigušas pirms 20 gadiem. Ir vēl cita autoritāšu grupa — tāda, kas dzīvo laikam līdz. Tā grupa nenodara vismaz to ļaunumu, ko pirmā — sevišķi attiecībā uz mūsu jaunatnes audzināšanu latviskā garā.

Grants piemin „pazīstamo kritiķi Paulu Jēger-Freimani." Kāpēc pats Grants nav šo kritiķi nosaucis par „vispāratzītu"? Gan jau tam būs tas pats iemesls, kāpēc vienam patik mazi porcelāna nieciņi, bet otram raibas pastmarkas. Kaut gan ar Jēger-Feimanes uzskatiem manējie tikai ļoti reti sakrīt, viņas kritikas es lasu, vismaz tāpēc, lai uzzinātu, kā kritikas rakstīja Latvijā.

Katrā ziņā tādu rakstu, kāds bija Granta, Latvijā neviens laikraksts nebūtu ievietojis blakus citām kritikām. — Par daudz personisks ,teiktu redaktors. Bet tagad tādu rakstu vajadzētu vairāk. Grantam ir pilnīga taisnība sakot, ka laiks iet uz priekšu, un ka „bijušie pamatskolnieki" sāks paši domāt .Šis domas un uzskati noteikti nekoordinēs ar tā saucamo „autoritāšu" uzskatiem. Jau tāpēc vien ne, ka esam citā vidē un citos apstākļos. Mēs lūk, dzīvojam tās divas dzīves, ko piemin arī Grants — dzīve netīrajās darba drēbēs un tīrajā svētdienas kreklā. Mūsu eksistence saistīta ar tās valsts saimniecisko dzīvi, kuŗā esam trimdinieki, mūsu gara dzīve vēl vienmēr notiek latviskā vidē. Vismaz vairāk vai mazāk. Tiem, kas par mani vecāki, vairāk, tiem, kas jaunāki, mazāk. Jo jaunatne redz arī citu tautu kultūras sasniegumus, par tiem mācās skolās, bet no vecākiem dzird tikai: „Ai, cik smuku teijāteri letiņi atkal bija uztaisījuši!"

To teicu ,lai parādītu, ar kādu trīcēšanu mūsu „autoritātes" atturas no mūsu trimdas kultūras salīdzināšanas ar to kultūru, ko varam skatīt trimdas zemē.

V. Grantam gribētos atbildēt par to, vai latviešu teātris sākās 1203. gada Jāņos, vai arī ar Raiņa Pūt, vējiņi. Kā V. Grants domā: vai porcelāna rūpniecība sākās ar Meisenes porcelānu, Ķīnā ap Konfūcija laiku, vai kaut kur Lībānā, kad kāda foiniķiešu tirgotāja sieva, pie akas rindā stāvēdama, ar ogli uz savas māla krūzes sāka zīmēt sava vīra kuģu attēlus? Es nezinu ,kad sākās latviešu teātris. Savā rakstā par Ozolnieku mju Līgo svētkiem iemiņējos tikai piemēra pēc. Un vismaz daļēji palīdzēju radīt skaisto V. Granta rakstu.

Varbūt mēs, Granta kungs, varētu vienoties par matemātiski vidējo Stendera Zūpu Bērtuli?

Šī raksta īstais ieganstsir jautāt: kur esat visi tie, kam tuva ir latviešu teātŗa lieta?Visi tie, kas par to gribētu izteikt savas domas rakstos? Jo lielāka interese būs par latviešu teātri un jo vairāk par to rakstīs, aktieriem būs lielāks prieks strādāt, radīt izrādes, atteicoties no savām atpūtas stundām. V. Grants piemin atsevišķo koloniju ziņotājus, kas par izrādēm raksta superlātīvos. Bet šos ziņojumus jau neiespiež laikrakstu mākslas lappusē. Mums vajadzīgi jauni kritiķi, kas par tādiem var arī laiku skrejā saukties. Kāpēc kritikas neraksta, piem., Ilga Liepa, kam par latviešu, vācu un amerikāņu teātri zināšanas un tā saucamā teātŗa teorija ir stiprāka kā dažam labam, kas saucas par kritikas autoritātēm? Kāpēc A. Voitkus, kam ir ļoti asas spriešanas spējas, nenāk kritiķu barā? Un vai V. Grants, novilcis savu darba tērpu ,nevarētu mazliet biežāk pateikt pa patiesībai par latviešu trimdas teātri?

Alfreds Vilnis.

Aida Niedra

JĀŅU LAIKS PIE AZANDAS UPES

Ai, saule riet gaiša un līksma un dzeguze kūko un sauc.
Es sēdu uz vecā celma un sapņi man domas jauc;

Grimst rokas mežrožu krūmā un vībotņu smarža tvan,
Pie Azandas krasta es sēdu un klausos, kā gani skan . . .

Daudz gadu ir gājis kopš laika, kas spīdēja toreiz liegs,
Un glauda man pieri un acis, kam svešs bij gurums un miegs.

TRĪS JAUNAS AKADĒMIĶES

IRĒNE MOTMILLERE

beigusi Tafta universitātes zobārstniecības skolu ar D.M.D. grādu. 1941. g. viņa beigusi LU medicīnas fakultātes zobārstniecības nodaļu, ir korporācijas Dzintra locekle. Foto Grāvītis

SILVIJA VALDMANE

beigusi Tafta universitātes zobārstniecības skolu ar D.M.D. grādu. 1943. g. viņa beigusi LU medicīnas fakultātes zobārstniecības nodaļu. V. ir korporācijas Gundega locekle. Foto Grāvītis

MARGRIET LĪVENA

beigusi Wellesley kolledžu ar B.A. gradu ķīmijā. L. studijas turpinās.

Freiburgas universitātei 500 gadu

Freiburgas universitāte Rietumvācijā, kuŗā sevišķi pēc 2. pasaules kaŗa studējuši arī daudzi latviešl, nesen ar plašām svinībām atzīmēja 500 gadu pastāvēšanas jubileju. Sakarā ar svinībām, iznākusi īpaša Bundesrepublikas pastmarka un universitāte piešķīrusi 43 goktoru gradus ne vien vāciešiem ,bet arī daudziem ārzemniekiem. Starp citiem goda doktora gradu saņēmuši Rietumvācijas kanclers Dr. Ādenauers un valsts prezidents profesors Heuss, kas universitātes svinībās teica runu latīņu valodā.

Svinībās piedalījās arī pāris PSRS pārstāvji, bet trīs reizes pēc kārtas bez vēsts nozuda sarkanie komūnistu kaŗogi. Kādā vietā nozāģēts pat karoga masts ar visu PSRS sarkano kaŗogu. Necienīgo kaŗogu novācēji nav atrasti, bet vāciešl domā, ka tur savi nopelni arī baltiešu vai ungāŗu tautības studentiem. **V. Aks.**

JAUNATNES AUDZINĀTĀJA BAGĀTS MŪŽA CĒLIENS

INDRIĶIM RĪTIŅAM 85 GADI

Indriķis Rītiņš pieder pie vē ieplūda jauna vēsma, izraitiem retajiem cilvēkiem, kas sot jautājumu izskaidrošanas sajūsmināš par ideāliem,dzīvodams un strādādams to elpā. Viņa skolotāja un sabiedriskā darbinieka gadi sākas ap 1893., 1894. un 1895. gadu, kad latviešu pagurušajā biedrību dzi-

vakarus, kas notika progresīvā sabiedrības daļā iecienītajās Jonatāna Pārdaugavas Sādraudzīgās, Cerības un Ausekļa biedrībās. Šajos vakaros dzīvi piedalījās augstskolu studenti. Dažu studentu vārdi vēlākos gados kļuva visai plaši pazīstami sabiedriskā dzīvē. Še varētu minēt Fr. Roziņa („Latviešu Zemnieka" autora), Rolava, J. Ozola (Valsts Domes deputāta), J. Bimaņa (vēlākais L. U. profesors), publicista J. Asara, Gustava Zemgaļa (vēlākais Valsts prezidents), J. Plāķa (vēlākais L. U. profesors), dzejnieka Jāņa Akurātera un daudzu citu vārdus.

Ar 1898. gadu Indriķis Rītiņš sāka strādāt par skolotāju Jonatāna biedrības skolā. 1897. gadā viņš pārdzīvo līdz ar citiem 20. maija jaunstrāvnieku dzīvokļu pārmeklēšanu un arestus, bet tiešu pierādījumu trūkuma dēļ netiek aizturēts, nedz arī atlaists no vietas.

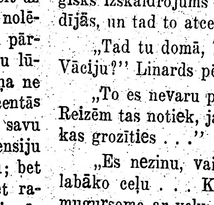

J. Rītiņš.

Tanī pašā gadā Jonatāna biedrības skolā par skolotāju pieņem Ellu Jākobsoni, kas gadu vēlāk kļūst par Indriķa Rītiņa sievu un jauku darba biedri.

Vēlāk Rītiņš, jau nobriedis skolotājs un sabiedrisks darbinieks, piedalījās 1905. gada priekšvakara un arī 1905. gada revolūcionārajā kustībā,bet revolūcijas atplūdu laikmetā emigrēja uz ārzemēm, jo tad soda ekspedīcijas šāva cilvēkus bez jebkādas tiesas vai izmeklēšanas, uz vienkāršu denunciāciju resp. slepeni iesniegtu ziņojumu pamata.

Atgriezies dzimtenē, Indriķis Rītiņš dodas uz Maskavu studēt iecienītajā Maskavas Komerceinstitūtā. Latvijas pirmajā patstāvības gadā, ministra Dr. Kasparsona laikā, Rītiņš kādu laiku bija Izglītības ministrijas darbinieks, bet no 1920. gada Rīgas pilsētas 4. ģimnazijas direktors.

Šo rindiņu rakstītājam bija laime četrpadsmit gadu strādāt kopā ar Indriķi Rītiņu Rīgas pilsētas 4. ģimnazijā. Jau no paša pirmā gada vēroju, ka mūsu direktoru vada sociāla smalkjūtība un iecietība pret citādi domājošiem. Še gan jāpasvītro, ka ir zināma robeža iecietībai, un Indriķis Rītiņš, kā cilvēks, kas domā un sajūsminās par visu labo, cēlo un daiļo, ar rūgtumu sirdī novērsās no komūnistiem, kam ir vienaldzīgas cilvēku ciešanas, dvēseles mokas vai pat bojā eja.

Rītiņš ir Kanta kātēgoriskā imperātīva ētikas varā, ka jādarbojas **tā, lai cilvēka personība nebūtu tikai līdzeklis, bet vienmēr pašmērķis,** un lai tavas darbības veids varētu kļūt par vispārēju likumu. Indriķis Rītiņš pieder pie klusiem darba darītājiem, ļaudams darbiem pašiem par sevi runāt. Viņš nemīlēja skaļumu ,mākslotu nostāju un reklāmu, intuītīvi vadīdamies pēc principa „Darbs slavē meistaru." Ar apbrīnojamu pašsavaldīšanos Rītiņš panesa pretinieku asās kritikas, vienmēr ticēdams labā uzvarai.

Skolnieces un skolnieki dziļi cienīja savu direktoru. Vēl tagad ateeros aizkustinošās, tīri neaprakstāmās ovācijas, ar kādām tie sagaidīja savu direktoru, kad viņš pēc ilgākas slimības atgriezās skolas darbā, Rītiņa personība vārda labākajā nozīmē,nevarēja palikt neizprasta nedz skolēniem, nedz kollēgām, un tā padarija darbu skolā tikamas rosmes pilnu.

Ir neiespējami šai īsaja laikraksta apcerējumā pilnīgi attēlot Indriķa Rītiņa dzīvi un dar bību plašajā skolas druvā un biedrību dzīvē, bet nevaru nepieminēt, ka līktenis Rītiņu nav saudzējis. Jaunākais dēls Juris mira ar tuberkulozi; vecākais dēls Andrejs krita 2. pasaules kaŗā Kurzemē. Meita mirusi traģiskā nāvē Rīgā komūnistu okupācijas laikā; meitas Rutas pirmais vīrs Haralds Heine miris izsūtījumāVorkutā 1942. g.

Kāda iekšēja balss man saka, ka 4. ģimnazijas bijušie skolotāji un audzēkņi klusās pārdomās var sen pagājušajiem laikiem bieži saklausa sava direktora un audzinātāja Indriķa Rītiņa silto balsi, kas arvien aicināja nedzīvot tikai sev, bet arī savai ģimenei, darba biedriem, draugiem un savai tautai. Mums, viņa kollēgām un audzēkņiem, atliek Indriķim Rītiņam viņa 85. dzimšanas dienā novēlēt spēku, veselību un iztu rību dzīvot tālāk mūžīgo vērtību atmosfairā, kas vienīgās ir spējīgas daudzveidīgo dzīvi darīt skaistu.

Pauls Neibergs,
Bostonā.

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

Jāņa Kalmīša viņete.

(28. turpinājums)

Bet tas bija krietni vēlāk, kad viņš pats bija šķīries no tēva dzīvokļa. Krustmātei patiesi bija grūts diplomātisks uzdevums neizrādīt kādu simpatiju noslieci uz vienu vai otru pusi. Ne velti pat dumpīgajam Leonīdam bija tikai labi vārdi par krusamāti. Viņš atcerējās sastapis šeit Leonīdu vakariņojam karavīra tērpā, kad tas, aizejot karadienestā, vairs nedeva tēvam ne ziņu, ne miņu par savām gaitām. Bet pie krusamātes viņš kādreiz atbrauca atvaļinājumā, iemaldījās arī savu jūrnieka gaitu laikā, patērzēja un lāva pat izlikt kartis. Tad pienāca kāds posms, kad Leonīds, pēc krustmātes izteicieniem spriežot, taisījās precēties. Viņa iecerētā, kāda jūrskolas biedra māsu, reizēm varēja šeit sastapt kopā ar Leonīdu. Tā likās intelliģenta, drusku paklusa jaunkundze, laikam skolotāja. Par spīti klusēšanai, ja viņa ko teica, tad diezgan dzēlīgi, kas krustmātei ne visai patika. Linardam bija aizdomas, ka viņa vainīga brāļa pievēršanai radikāliem politiskiem ieskatiem un sakariem ar komūnistu pagrīdi. Līdz tam viņš bija tikai iespītējies savrūpgājējs, brīžiem gluži jautrs un pat lielīgs. Jaunkundze nomira ar plaušu karsoni, un Leonīdam tas, droši vien, bija liels trieciens. Smaidīgums un lielīgums pazuda, bet palika sakari ar nelaiķes paziņām un to politisko noslieci. Pāris reizes viņš arī Linardu bija mēģinājis iekļaut šādā sabiedrībā, vai arī vadādams pa krodziņiem, kur satikās jūrnieki, kravinieki, loči, muitas ierēdņi un dažāda veida nenosakāmas, šaubīgas personas. Bet Linardam bija savs, kā brālis teica, par 10 gadiem aizkavējies attīstības gājiens, savi trieciení un pārdzīvojumi, neredzot tiem novadījumu kādā politiskā virzienā. Leonīds papūlējās, pamēģināja un atlaidās . . . Pēc ilgiem gadiem pirmītējā saruna Leonīda dzīvoklī bija pirmā, kad viņi mēģināja uztaustīt, kuŗš kam tic, un izrādījās, ka joprojām pastāvēja grūti pārejama plaisa . . .

Un tāda kaut kur bija katram viņu ģimenes loceklim vienam ar otru, atskaitot krustmāti Annu.

Linards pameta skatu pāri vāļas kājgalim uz pretējo sienu; tur ap grāmatu plauktu bija sakārtas visu šo cilvēku ģimetnes, kuŗus bija grūti, pat neiespējami dabūt visus kopā vienā telpā. Tur bija krustmāte Anna pati ar nelaiķa brāli, pa uzņēmumam kopā ar Leonīdu un Linardu, viņu tēvs un māte ar Leonīdu zēna gados, arī Marija ar tēvu un mazo pusbrāli (šāda uzņēmuma nebija senātora dzīvoklī), Leonīds jūrskolas gados, Linards — vēl students, ar romantisku, lepnu galvas pacēlumu . . . Starp šiem bija citu tuvāku un tālāku radu uzņēmumi, kas bija iekaisīti vidū ar zināmu smalkjūtīgu plānu,lai tie, kuŗus dzīve vai ieskati šķīra, nesanāktu pārāk uzkrītoši blakus. Senātora otrās neoficiālās ģimenes uzņēmums bija pat grāmatu plaukta otrā pusē, nošķirts ar kādiem neltrāliem lauku radiem, lai nevienu nekaitinātu . . .

Šīs ģimetnes bilžu ciltskoks pie sienas droši vien prasīja no krustmātes paprāvu gudrošanu izkārtojumā. Sevišķi, ja kāds jauns uzņēmums nāca klāt, grozot visa izkārtojuma samērus.

Daudzus gadus, vēl kopā ar brāli dzīvojot, krustmāte bija nostrādājusi šepat priekšpilsētas pasta kantorī, un varbūt šis darbs bija viņā attīstījis zināmu pedantismu, no kuŗa viņa netika vaļā, par spīti sirdsēstiem, kādus tas reizēm sagādāja. Linards atcerējās tēvu kādreiz jautrā brīdī izsakāmies, ka krustmāte atbaidījusi visus preciniekus, jo neviens neesot varējis uzrakstīt vēstules viņai pa prātam. Pat pasta kantora priekšnieks izkritis cauri šai pārbaudē aplamu pieturas zīmju dēļ; nokrenķējies un lūdzis sevi pārcelt uz citu nodaļu . . . tieši pirms tam, kad krustmāte nolēmusi pieturas zīmes piedot. Varbūt tēvs joka dēļ pārspīlēja, bet varbūt šī kļūme bija sekmējusi kādu lūzumu krustmātes rakstūrā uz pretējo pusi, jo viņa ne tikvien vairs nesmādēja neviena vēstules, bet centās saprast lielākas cilvēku vājības un tās izlīdzināt savu radu starpā. Vēlāk krustmāte saņēma nelielu pensiju un pēc brāļa nāves izīrēja atsevišķo gala istabu; bet pret īrniekiem viņa nebija tik iecietīga kā pret radiem: iemācījušies zināmu kārtības tiesu, īrnieki pēc kāda laika atmeta cerības kļūt par paraugcilvēkiem un diezgan bieži mainījās.

Linarda skatam klaiņojot gar istabas sienām un prātam atmiņās, kas saistījās ar krustmātes dzīvi, viņš bija nemanot iesnaudies.

Viņu pamodināja pieskāriens plecam. Ar reizi neatģizdamies, kur atrodas un kas ap viņu notiek, viņš izbrīnā vēroja, ka krustmāte jau bija saģērbusies melnā tērpā.

„Jāceļas, Linard, jābrauc uz bērem . . . Pusdienas arī galdā."

Īsais, dziļais iekritiens miegā bija viņu atspirdzinājis, tā ka viņš sajuta īstgribu un piesēdās pie virtuvē klātā galda šoreiz ar labpatiku, acīm redzot iepriecinādams krustmāti, kas savukārt gandrīz nekā neēda, vairāk runādama.

„Kamēr gulēji, izliku kartis, Linard," viņa pasmaidīja, kā atvainodamās.

Linards iesmējās: „Domāju, ka bez tā neiztiksi . . . Bet vai guloša cilvēka likteņraksti, pat viņam tuvumā esot, ir par pilnu vērtējami?" — viņš šaubījās.

„Ir dažas neskaidrības, bet ceļš tev ir, un ir zem kājām, iznāca pa trīs lāgi," krustmāte uzsvēra. „Sākumā gan it kā kāda dāma kavētu — mīlestības karts, tikai tu pie tās nepaliksi, tev savs ceļš. Bija tāpat nāves kārts vidū starp tevi un tēvu, bet tā, droši vien, tēva . . ."

Linards paskatījās krustmātē domīgi. Vai viņa ko zināja par Māru? — Varbūt tomēr, — no tēva, no Marijas? Katram par otru kāds vārds paspruka, kas kaut ko norādīja. Krustmātei tikai vajadzēja salikt kopā, un kārtis allaž varēja sameklēt, ko pati vēlējās teikt, kaut arī to neapzinoties. Tāds būtu psiholoģisks izskaidrojums visai zīlēšanai, kas reizēm piepildījās, un tad to ateerējās. Pārējo aizmirsa.

„Tad tu domā, ka man jābrauc? Uz Kurzemi vai Vāciju?" Linards pētīja.

„To es nevaru pateikt, kārtis nerāda tik noteikti. Reizēm tas notiek, ja pats liktenim pretojas. Var kaut kas grozīties . . ."

„Es nezinu, vai gribu pretoties. Tikai meklēju labāko ceļu . . . Katram gadījumam man sakravāta mugursoma ar veļu, dūmdesu un gaŗiem zābakiem, lai uz ceļa nealžkertos, ja tas nebūtu visai gluds."

Krustmāte pamāja ar galvu, acīm redzot tāda Linarda gatavošanās viņu apmierināja: „Tas labi . . . nevar zināt, kas gadās. Marija arī brauks, viņai nupat no laukiem iebēguši vecāki. Tur viss ir postā, raža nenovākta, cilvēki izklīduši."

„Marija savas lietas izdomā diezgan labi," piezīmēja Linards, atstādams kādu niansi neizteiktu, vai viņš šo Marijas īpašību atzīst par teicamu. „Un tu pati? Paliksi šeit?"

Krustmāte iesmējās. „Kādam jāpaliek, citādi pietrūks kuģu! Mēs ar Leonīdu vieglāk tiksim galā ar bolševikiem . . . Es arī tāda — pa pusei —", viņa nobeidza drusku ironiski.

„Vai Leonīds šeit bijis pēdējā laikā?"

Viņnedēļ . . . Pēc kartīm iznāca, ka mums abiem jāpaliek."

„Viņš laikam nedomā pretoties liktenim?" vīpsnāja Linards. „Un arī tev neieteica?"

Krustmāte pasmaidīja miklaini. „Nē, viņš domāja, ka man nekas ļauns nenotikšot. Varbūt vajadzēšot atkal pieņemt kādu īrnieku, bet tie varot gadīties gluži labi cilvēki."

„To pēc viņa vērtējuma grūti spriest, bet labi, ka viņš grib mazliet par tevi gādāt . . . Ceramš, ka viņam būs tādas iespējas."

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

HO 1-3670

no plkst. 6 rīta līdz 12 vakarā
VISU DIENU

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

BROADVIEW - DANFORTH: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, divas virtuves, ūdens - ejļas apkure, garāža. Kopīgā cena $17.500,-. Iemaksa — $4.000,-, atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligeciju.

MORTIMER - LOGAN RAJ.: 6 istabu dubultķieģeļu māja, ejļas apkure, garāža. Kopīgā cena — $12.700-, Iemaksa $2.000,-. Atlikums uz desmitgadīgām obligācijām.

YONGE BLVD.: atsevišķa divstāvu dubultķieģeļu māja, ūdens - ejļas apkure, moderna virtuve, ķieģeļu garāža. Pieņemamā kopīga cena un iemaksa. Atlikums uz izdevīgām 10-gadīgām, atklātām obligācijām.

Mēs sagādājam aizdevumus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums savlaicīgai informācijai.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

- Bagātīgā izvēlē iesvētībām: rozes, neļķes un lilijas un citi griezti ziedi, kā arī dāvanām sudraba rotaslietas, keramika, ādas un koka izstrādājumi.
- Iesvētīšanas dienas kartītes.

Laipni lūdzam iesvētībām pasūtinājumus nodot laikus.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVIZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA

IERĪKO TV ANTĒNAS.

Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

PHARMACY MURRY'S E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Aptieka atvērta līdz pl. 12 naktī. Šūtām medikamentus uz Latviju.

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS

tagad atrodas

1425A BLOOR ST., W., TORONTO,

TEL. LE 6-8183.

Krājumā latviska un moderna keramika.

Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

DAINAS

SKAŅU PLATES

1001 DIŽDANCIS — sieviešu kvartets		$2.00
— klavieru pavadījumā	45 RPM	
Vecpuišu dancis		
Jautrais pāris		
Brālīts māsas dancināja		
Eņģelītis		
Mazais dancis		
Ķekatu dancis		
1002 KALVIS — vīru dubultkvartets		$2.00
Es zinu — E. Dārziņš	45 RPM	
Vasara — J. Norvilis		
Noriet saule vakarā — J. Norvilis		
Aun, meitiņa, balti kājas — J. Cīrulis		
Rudenī — E. Melngailis		
1004 B. PIEKALNĪTIS — bass		$2.00
Pie klavierēm A. Bērzkalns.	45 RPM	
Mana kokle — J. Vītols		
Imantas dziesma — A. Kalniņš		
Sapņu zemē — B. Skulte		
Dainu zeme — B. Skulte		
Esam lielķēniņa dēli — J. Kalniņš		
(Ārija no op. „Lolitas brīnumputns)		
1005 V. SALNA — tenors		$2.00
Trio pavadījumā	45 RPM	
Atmiņas — angļu valsis		
Toreiz . . . — tango		
A. Matisona mūzika un teksti		
1006 KALVIS — vīru dubultkvartets		$2.00
Balsis — J. Norvilis	45 RPM	
Krāc jūrmalas priedes — Jāz. Mediņš		
Ganiņš biju — Jāz. Mediņš		
Tuljaks — M. Hermann		
1007 KALVIS — vīru dubultkvartets		$2.00
Mirdzi kā zvaigzne — E. Dārziņš	45 RPM	
Aijā — B. Skulte		
Mežezers — J. Vītols		
Nakts — J. Vītols		
1009 THE LATVIAN TRIO —		$6.00
Maziņš biju neredzēju — V. Ziedonis	33 RPM	
Šūpļa dziesma — Šūberts		
Melancholiskais valsis — E. Dārziņš		
Trio in B flat major — L. van Beethovens		
1010 V. SALNA — tenors		$5.00
Pie klavierēm V. Treimanis	33 RPM	
Brīnos es — A. Kalniņš		
Bēglis — J. Ķepītis		
Lauztās priedes — A. Melli		
Ārāja ticība — J. Ivanovs		
Liepu tēja — J. Ķepītis		
Aicinājums — V. Ozoliņš		
Es ciešu — J. Kalniņš		
Tev — A. Kalniņš		
1011 B. PIEKALNĪTIS — bass		$5.00
Mana māja — A. Žilinskis		
Zilie sapņu kalni — A. Žilinskis		
Aglona — J. Norvilis		
Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme — I. Graubiņa		
Divi Grenadieri — Dž. Verdi		
Nakts skate — M. Glinka		
Tenku ārija — G. Rosini		

Visas šīs plates dabūjamas

DV GRĀMATNĪCĀ,

123 Huron St., Toronto, Ontario.

---

bryant

Gāzes krāsnis

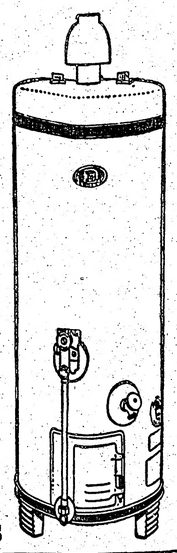

Mēs ierīkojam gāzes apkures un ūdens sildītājus:

- Bez iemaksas
- Nomaksa līdz 5 gadiem

Ja jums būs BRYANT gāzes ūdens sildītājs, karsts ūdens nekad netrūks.

10 gadu garantija.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

15 Barton Ave., Toronto,
tel. LE 1-2554

MŪSU DARBUS VEIC LATVIEŠU MEISTARI

ARTURS GĀRNEJS

JĀNIS CĪRULIS

skaņo klavieres

TĀLR. HO 6-7580

AUTO VADĪŠANAS SKOLA

BALTIC

AUG. MASINGS

Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.

79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

10% atlaide uz pašreizējiem pasūtinājumiem kungu apģērbiem no labākajām angļu drānām un piederumiem.

Rūpīga divreiz'ja pielaikošana, glīts darbs, izvēlei vairāk kā tūkstotis jaunāko drānu. Tāpat drānas un citi piederumi sūtīšanai uz dzimteni.

387 MILVERTON BLVD. TORONTO, ONT.
TEL. HO 3-6913

Pieņemu tikai darbdienās no plkst. 9—21, sestdienās no plkst. 9—16.

V. KUČĀNS

SAKAS PARCEL SERVICE

314 BARTON ST., E., HAMILTON, ONT., CANADA

Mēs sūtām, tāpat kā agrāk, ar UKRAINSKA KNYHA starpniecību jūsu pašu gatavotus saiņus: pārtiku, zāles, apavus lietotas drēbes. Muitu un citus pārsūtīšanas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu veikalā mums ir labākie angļu audumi, ādas jakas, labas ādas apavi u. c. Nosūtām no Kanadas arī pa gaisa pastu pulksteņus, foto aparātus, zeķes un citas lietas. Nosūtām no Zviedrijas pārtikas standartsaiņus, visāda veida zāles, vitamīnus.

5 kg šokolādes	$27,00	10 kg cūku tauku	$25.50
5 kg ziepju	$8.50	10 kg cukura	$14.00

17 akmeņu Šveices rokas pulkstenis $27.00

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI

ķirurgs un dzemdību palīdzība iekšķigās slimības un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

MĀTES!
lietojiet
Z.B.T. BĒRNU PŪDERI

Tikai Z. B. T. bērnu pūderis aiztaupa autiņu lietāšanu.

Tikai Z. B. T. bērnu pūderis uztur bērna ādu saunu.

Tikai Z. B. T. satur īstu olīveļļu.

Pārbandīts un lietots 1.700 slimnīcās

C. G. TODD LTD.

REAL ESTATE

Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.

418 MAIN ST., E., HAMILTON.

OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANĀS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS

536 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

1001

drēbju paraugi kungu un jāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0089. Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā.

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnīcs

Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Latvijas Amerikā pārstāvji

MONTREĀLĀ

Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus —

O. ZILKALNS

5440 Walkley Avenue - Apt. 22, Montreal 29 — Phone HU 8-6518, Canada

---

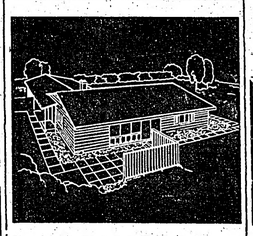

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE ● MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvis:

VILIS SKUJA.

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ,

Tel. 202R2 GRAND VALLEY

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

NOTĀRS

velc notariālus pakalpojumus: trešdienās no pl. 6—9 vakarā, sestdienās no pl. 9—12 dienā.

LATVIJAS AMERIKĀ

SPIESTUVE

TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Pasūtinājumus pieņem:

LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5633

Griezti ziedi un ziedu sakārtojumi katram gadījumam.

Podu puķes, zaļumu stādi un palmas.

Sudraba rotas lietas.

PIEGĀDE MAJAS. TEL. MĀJAS HO 1-5213

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

PARCEL DEPT.

GLOBE TRAVEL SERVICE

1991 Broadway (starp 67 un 68 ielām) New York 23, N. Y.

Tel. LYceum 5-0900.

GARANTĒTA BEZMAKSAS PIEGĀDE.

Runā latviski.

Dāvanu saiņi uz LATVIJU un visu Padomju Savienību ar iepriekš samaksātu muitu.

Mēs darbojamies uz speciāla nolīguma pamata ar INTURISTU (Maskavā).

Sūtiet saiņus caur drošu firmu ar 25 gados nodibinātu labu reputāciju. Par pakām, ko saņemam pa PASTU, rēķinus izsūtām,

TAI PAŠĀ DIENĀ

MĒS NE TIKAI SOLĀM, BET DARĀM

Katram saiņim piegriež individuālu vērību, saiņo mūsu telpās.

SAIŅUS IZSŪTA KATRU DIENU

LŪDZU PĀRLIECINĀTIES.

Gatavu saiņu sarakstu un informāciju lūdzam pieprasīt ar rakstu, PIRMS PAKAS IZSUTĪSANAS MUMS.

Piegādes laiks ir 2 mēneši, ar gaisa pastu 2 nedēļas.

Sestdien, 1967. gada 13. jūlijā, 56. n-rs.

OSKARS

EGLINTON - BRIAR HILL AVE: $4.000,- iemaksa 5 istabu ļoti modernai ģimenes mājai ar piebūvētu garāžu. Šis īpašums jums noteikti jāredz, lai pārliecinātos par tā vērtību un kā vienreizēju pirkumu. Pārdodams gadījuma dēļ,

Jo īpašnieks izceļo uz ... E. Krastiņam.

ROYAL YORK - BLO... $17,900.- ir visa pra... ist. atsevišķai dubultķi... brīnišķīgā rajonā un... smei, kā arī veikaliem...

Par farmām, vasarnīcām un to gruntsga...

Pārstāvji latvie...

SIDRA...

ZAĻUMU B...

20. jūlijā, plkst. 20

21. jūlijā, plkst. 10 rītā 5. GADSKĀ...

Plaša un interesanta programma. Sacensības bēr...

Spēlēs E. Slaucītāja pūtēju orķestris.

Piedalīšanās nometnes bērniem brīva, pārējiem 25 c.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKAL...

343 - RONCESVALL...

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

MAMBO — SAMBA — RUMBA ...

DEJU STUD...

175 College St. (pie M...

Jūs iemāc...

FOXTROTU — LĒNC...

PRIVĀ...

Auksta gaisa vēdināšana.

LATVIEŠU PUĶU SALO...

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pa...

tel. HO 6-9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un cit... dījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezt... ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiski...

Sudraba un dzintara rotas... Tautiskie audumi. ● Ke...

Pasūtinājumus lūdzam... laikus

Mēs piegādājam mā...

MODEL DĀMU FRIZIERSALO...

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-04...

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

UKRAINSKA KNYH...

1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS S...

Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienā...

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS... NADĀ, KURŠ SŪTA S... TIEŠI UZ PADOMJU. T... STARPNIECĪBAS. TĀPĒC... GĀDE IR ĀTRĀKA, JO... SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI I... DROŠINĀTI PRET PAZU... UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevu... maksājami šeit. Sa... jam nav jāmaksā n... Nosūtītājs saņem par... no saiņa saņēmēja.

daudzums nav ierob... bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu... varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabū... mūsu izņēmuma veikalā par lētām cenām.

Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, ... vus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz ... priekšmetu.

OSKARS PERRO

LE 5-5555
REAL ESTATE
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

BLOOR - EMERSON AVE:
$2.500.- iemaksa 6 ist. divģimeņu mājai. 2 modernas virtuves, eļļas apkure, dārzs un garāža. Tīra un labi uzturēta māja. Zvanīt Jānim Veisam.

INDIAN RD. — BLOOR ST.:
$4.000.- iemaksa 9 ist. atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar 3 virtuvēm. Radiātoru eļļas apkure, garāža. Labs rajons — lieliska īres māja. Īpašums bez parādiem. Zvanīt I. Jankovskim.

EGLINTON - BRIAR HILL AVE:
$4.000.- iemaksa 5 istabu ļoti modernai ģimenes mājai ar pilnbūvētu garāžu. Šis īpašums jums noteikti jāredz, lai pārliecinātos par tā vērtību un kā vienreizēju pirkumu. Pārdodams gadījuma dēļ, jo īpašnieks izceļo uz ASV. Zvanīt E. Krastiņam.

ROYAL YORK - BLOOR ST., W.
$17.900.- ir visa prasītā cena 6 ist. atsevišķai dubultķieģeļu mājai brīnišķīgā rajonā un tuvu satiksmei, kā arī veikaliem. Branciens līdz pilsētas centram ar vienu ielu satiksmes biļeti. Māja tikai 7 gadi veca. Zvanīt E. Krastiņam.

YONGE ST - DAVISVILLE:
$5.000.- iemaksa 6 ist. atsevišķai dubultķieģeļu mājai tuvu pazemes dzelzceļam. Radiātoru - eļļas apkure, liels dārzs, garāža. Ļoti laba un izmaksāta māja. Zvanīt I. Jankovskim.

AVENUE RD. - ST. CLAIR:
$4.500.- iemaksa 10 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai. Ūdens - eļļas apkure, 2 vannas istabas. Ļoti tīra un labi uzturēta māja. Zvanīt A. Rejam.

AVENUE RD. - BLOOR ST.:
$5.000.- iemaksa 12 istabu atsevišķai mūra, lielisku ienākumu mājai. Liels gruntsgabals un garāža. Pilna prasītā cena $20.500.-. Māja tiek pārdota ar visām mēbelēm, ieskaitot 5 gab. elektriskos ledusskapjus. Ienākumi $396,50 mēnesī, īpašniekam apdzīvojot pirmo stāvu. Zvanīt A. Remterim.

SWANSEA:
$6.000.- iemaksa 6 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai. Tā ir tikai 6 mēnešī veca un celta pēc modernākajām prasībām. Dubultgarāža. Māja atrodas vienā no skaistākajām vietām, skats uz Humbera upi. Zvanīt A. Rejam.

Par farmām, vasarnīcām un to gruntsgabaliem vasaras atpūtai upju un ezeru rajonos — zvaniet Nikolajam Feodorovam: birojā — Shelburne 397, mājās — Shelburne 272 W 3
Pārstāvji latvieši: Žanis Bukovskis, Nikolajs Feodorovs, Ilmārs Jankovskis, Ernests Krastiņš, Artūrs Rejs, Arnis Remters, Jānis Veiss.

SIDRABENĒ

ZAĻUMU BALLE

20. jūlijā, plkst. 20 — Spēlēs iecienītā deju kapella — Ieeja $1

21. jūlijā, plkst. 10 rītā 5. GADSKĀRTĒJIE BĒRNU SVĒTKI

Plaša un interesanta programma. Sacensības bērniem un pieaugušiem.

Spēlēs E. Slaucītāja pūtēju orķestris. Bērnu svētku norisi uzņems filmā.

Piedalīšanās nometnes bērniem brīva, pārējiem 25 c, pieaugušiem pret labprātīgiem ziedojumiem.

LSAK un SIDRABENES PARVALDE

DR. LYON'S
TOOTH POWDER

ZOBU PULVERIS
UZTUR JŪSU ZOBUS
BALTĀKUS

Uztur saldeno elpu. Palīdz uzturēt zobus labākā kārtībā, uztur tos aizvien baltus un tīrus. Atcerieties — kalpo ilgākam laikam nekā zobu pasta.

Tikai 33 c

Radi dzimtenē meklē LAPIŅU ILMĀRU, Pētera d., apm. 30 g. v., LESIŅU ALFRĒDU, Otto d., apm. 35 g. v., MASALSKI JĀNI no Viļakas, apm. 30 g. v. Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt: H. Kaiselei, 9881 Balfour Ave., Detroit 24, Mich., USA.

MEKLĒ
MARĢERI un VALDI GRUNDUĻUS.
Ja kāds kaut ko zinātu, lūdz rakstīt Imantam Jentē, 30 Garnock Ave, Toronto, 6, Ontario, Canada.

Piederīgie LATVIJĀ meklē
PĒTERI RINKU un VERNERU UPENIEKU
no Alūksnes.
Mīļi lūdz personas, kam būtu kādas ziņas, tās sniegt: Mrs. E. Korulis, 42 Frankdale Ave., Toronto 6, Ont., Canada. Tālrunis: HO 3 - 2822.

DANFORTH - MAIN RAJONĀ patīkamā mājā izīrējamas divas istabas ar vai bez mēbelēm diviem vieniniekiem vai pārim. Lietošanā virtuve, uz vēlēšanos garāža. Bez tam pagraba dzīvoklī istaba un virtuve ar atsevišķu ieeju, ļoti labā kārtībā. Zvanīt no plkst. 7—11 vakarā. OX 8 - 1336, Toronto.

IZĪRĒJAMAS divas istabas un virtuve Yonge Lawrence raj. Vēlama ģimene ar bērniem. Zvanīt HU 1-6022, Toronto.

IZĪRĒJAMA istaba vieninie-kam/cei ar pilnu pansiju. Zvanīt katrā laikā: Tel.: LE 2 - 0090, Toronto.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vienai personai, ar vārīšanas iespējām. Zvanīt pēc plkst. 6 v. LE 4 - 6825, Toronto

---

+

No dzimtenes saņemta sēru vēsts, ka mūžībā aizgājusi mana mīļā māmiņa

EMMA LIEPIŅŠ, dz. PUTNIŅŠ

mirusi 77 gadu vecumā š. g. 6. jūlijā Vaidavā. Apbedīta 11. jūlijā Rubenes kapos.

Pēc viņas sēro
dēls ar vedeklu Kanadā un piederīgie dzimtenē.

THE NORSEMAN OIL BURNER

NATURAL GAS

UDENS SILDĪTAJS $120

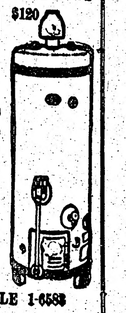

RED D

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00

A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6588

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikatesses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtījumu no labākām baltiešu un vācu konditorejām.

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. HO 1-4473

Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

MODEL

DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE - 231

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikatesēs
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Tel. LE 4-4645

VENUS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Adas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA - CHA

DEJU STUDIJA

N. SCHWANEBACE,
175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.

Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS

Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē grieztī ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi.

Sudraba un dzintara rotas lietas. Tautiskie auduni. ● Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs plegādājam mājās

Lūdz atsaukties
ARTŪRU BRIMERBERGU
no Madonas, ap 45 g. v.
Dzīvojis Anglijā.
Ziņas no Latvijas. Rakstīt: K. Skujam, 27 Thorncliffe Ave., Toronto 6, Ont., Canada, vai zvanīt HO 3 - 4642.

VECĀKU SIEVIETI

meklē 11 mēnešu veca bērna uzraudzīšanai
Zvanīt HO 1 - 3080, Toronto

SAIŅI uz LATVIJU

Klāt ir ogu un augļu sezona. Šai sezonai piemērots DĀVANU SAINIS jūsu piederīgiem un draugiem ir

CUKURA SAINIS.

Tas palīdzēs sagatavot ievārījumus un konservus nākošajai ziemai. 1/2 kilograma vietā, ko tie saņem (Latvijā) veikalā, jums ir iespējams aizsūtīt 22 MĀRCIŅAS CUKURA par $12,95, visus izdevumus ieskaitot.

MUMS IR JAUNAS ZEMAS CENAS
MEDIKAMENTIEM.

Mēs piesūtām par zemākām cenām pārtiku, tekstilijas, ādas un citas preces.

ORBIS

298 Bathurst St., Toronto 2B. EM 4 - 2810.

no plkst. 9 rītā līdz plkst. 8 vak., sestdienās no 9—6.

Hamiltonā: JA 8 - 5257 (42 Bodick).

Mūsu aģents ieradīsies pie jums un pieņems pasūtinājumus.

Pieņem arī pasūtinājumus pa pastu. Pasūtinājumiem pa pastu lūdzam pievienot naudas pārvedumu.

BAZNĪCAS ZIŅAS

NJUJORKĀ

Latv. ev.- lut. dr., 504 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

Draudzes kanceleja draudzes namā, Bruklinā jūlijā un augustā atvērta samazinātu laiku; regulārām vajadzībām lūdz izmantot otrdienas no pl 11 — 1 dienā un piektdienās no pl. 6—8 vakarā.

Kanceleja darbosies arī pārējās darbdienās, tomēr lūdz iepriekš sazināties pa draudzes tālruni SOuth 8-7721.

Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave & Pacific Street.

Svētdien, 14. jūlijā, pl. 9.00 Sv. Toma baznīcā, Bronksā — māc. R. Zariņš; pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā — māc. R. Zariņš; pl. 11.00 Vasaras nometnē — māc. A. Ozols.

Svētdien, 21. jūlijā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā māc. R. Zariņš; pl 11.00 Vasaras nometnē māc A. Ozols.

Svētdien, 28. jūlijā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā; pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 4. augustā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā Bruklinā; pl. 11.00 Vasaras nometnē, pl. 2.00 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. F. Treus.

Svētdien, 11. augustā, pl. 11.00 Sv. Toma baznīcā Bronksā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 18. augustā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 25. augustā, pl. 11.15 Betlēmes baznīcā, Bruklinā pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 1. septembrī, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 8,00 vakarā — vasaras nometnees slēgšanas dievkalpojums, pl. 2.00 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. F. Treus.

Iesvētes mācība Port Vašingtonā iesāksies 25. jūlijā, pl. 6 māc. dzīvoklī 101 Fairview Ave.. Iesvētāmos lūdz pieteikties mācītājam F. Treuam pa tālr. PO 7-1690.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latv. ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 14. jūlijā, pl 9.30 dievkalpojums. Māc. A Rautenšilds.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katru mēnesi 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēnesa 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 2.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur. Ont., tel. 4 - 0302

Māc. A. Copa, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto sv. Andreja bam., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 14. jūlijā dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 21. jūlijā, dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 28. jūlijā, plkst. 11 rītā dievkalpojums Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

14. jūlijā, pl. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā, jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Iesvētāmo bērnu vecāki un piederīgie aicināti pie svētā vakarēdiena.

21. jūlijā, pl. 10 — svētbrīdis Saulainē.

Dievkalpojums Šelburnā latviešu farmerjiem 21. jūlijā, plkst. 3 p.p.

28. jūlijā, pl. 9 no rīta, dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto. tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

14. jūlijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

28. jūlijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā

Londonā latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 21. jūlijā, pl. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā.

Māc. E. Pavasars, 209 East 28th Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus dr. 18 Victoria Ave. S. — Sv. Trīsvienības baznīcā.

Māc. Artūrs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Kličenerī dievkalpojums svētdien, 14. jūlijā, plkst. 10,30 no rīta.

Māc. Edg. Jange, 304 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 14. jūlijā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

Norsbejā svētdien, 14. jūlijā, plkst. 17 lut. baznīcā dievkalpojums.

Kirklandleikā, sestdien, 20. jūlijā, plkst. 19, lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā, svētdien, 21. jūlijā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 21. jūlijā, pl. 16, United baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā, svētdien, 28. jūlijā, pl. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums ar iesvētīšanu un Sv. Vakarēdienu.

Kristīti: Linda Dagmara Zariņa, Jāņa un Māras meita; Inta Ingrida Zagorskis, Leonarda un Erikas meita.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā Bilice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp.. mācītājs A. Gaudiņš.

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Montreālā, 13. jūlijā, plkst. 7 vak., svētvakara dievkalpojums.

Montreālā, 27. jūlijā, plkst. 7 vak. jaunatnes iesvēte ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un otrdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pasemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 10.45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītāja. Tel. AM 1-4218.

IRIS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

38 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5663

Grieztī ziedi un ziedu sakārtojumi katram gadījumam.

Podu puķes, zaļumu stādi un palmas.

Sudraba rotas lietas.

PIEGĀDE MĀJAS. TEL. MĀJAS HO 1-5218

...JAS
...IKĀ
SPIESTUVE
TORONTO

...ida iespiedumdarbu pasūtinājumus:
...un komerciālu darījumu kartes; do-
...vajadzībām; koncertu programmas,
...un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

...pieņem:
...BIROJĀ, 123 Huron ielā,
...EM 8-0792, Toronto, Ont.,
...ada.
...lūdzam nodot laikus.

...JS UZ BALTIJAS VALSTĪM
...A PASTU NOSŪTA
...T. KRAUMANIS
...to 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

...ORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
BARRISTER and SOLICITOR
...ās tiesas, runā vācu un slavu valodas
...ONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858
...dg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

...PARCEL DEPT.
TRAVEL SERVICE
...p 67 un 68 ielām) New York 23, N. Y.
...el. LYceum 5-0900.
...TA BEZMAKSAS PIEGĀDE.
Runā latviski.
...z LATVIJU un visu Padomju
...iepriekš samaksātu muitu.
...s uz speciāla noliguma pamata ar
...TURISTU (Maskavā).
...rošu firmu ar 25 gadu nodibinātu labu
...ko saņemam pa PASTU, rēķinus izsūtām,
...PAŠĀ DIENĀ
...KAI SOLĀM, BET DARĀM
...ē individuālu vērību, saņo mūsu telpās.
IZSŪTA KATRU DIENU
...ZU PĀRLIECINĀTIES.
...un informāciju lūdzam pieprasīt ar rakstu,
...PAKAS IZSUTISANAS MUMS.
...2 mēneši, ar gaisa pastu 2 nedēļas.

UKRAINSKA KNYHA

1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST. W.

Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās slēgts.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO TIEK SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrikst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūjamas mūsu izņēmuma veikalā par lētām cenām. Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

Uds ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarinājumam
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $6.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St, Toronto, Ont, Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Liki, 101 Brightwater Court, Brooklyn (2), N.Y., U.S.A.

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,
Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board.
392 DANFORTH AVE.
Birojā HO 1-1114,
mājā HO 5-6384

MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU ĪPAŠUMI TORONTO APKĀRTNĒ

DANFORTH- BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 mod.virtuves, ūdens - eļļas apkure, privāts iebraucam. ceļš, mūra garāža. Iemaksa $3.500,-. Atlikums uz 1 atklātu 10 g. obligāciju.

DANFORH - PAPE: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, ūdens - eļļas apkure, iebraucāmais ceļš, garāža. Labi uzturēts īpašums. Pilna cena $12.800,-.

KINGSTON ROAD - LEE: 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure. Moderna virtuve, garāža. Iemaksa $2.500,-.

MĀJU PIRCĒJIEM - PĀRDEVĒJIEM SAGĀDĀJAM PIRMĀS OBLIGĀCIJAS.

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio
238 Bloor St., W, Toronto Velta Vilsons
Tel. WA 2-1315

IMANTA

Ikviens grāmatu draugs priecāsies par vērtīgajām un skaistajām Imantas grāmatām

JAUNĀKIE IZDEVUMI

	broš	iesi.
RĪGA 1955.—56. Rusiāde. Egila Jarla stāsts un 95 attēli par Latviju padomju jūgā. LNFS publikācija.	$2.80	
P. Dreimanis LATVJU TAUTAS VĒSTURE. Papildskolām un pašmācībai. 130 vien- un dauzkrāsainu attēlu.	$2.85	$3.80
LATVIJAS UZSKATĀMĪBAS KARTE. Neaizstājams palīglīdzeklis ikvienam, kam interesē Latvijas ģeografija, vēsture, fauna, flora u.c.		$1.35
O. Freivalds un E. Alksnis LATVIEŠU KARAVĪRU TRAĢĒDIJA ZVIEDRIJĀ. Grāmata par latviešu karavīriem, ko Zviedrijas valdība 1946. g. izdeva bolševikiem. 75 attēli.	$2.70	$3.60
TĀ MUMS IET. Mūsu rakstniecības vecmeistaram un jubilāram J. Jaunsudrabiņam no 1944.—1954. adresētās vēstules. Greznā sēj.		$4.20
Antoloģija LATVJU SONETS 100 gados. Grezns latviešu mākslas dzejas jubilejas izdevums ar plašu K. Dzilleja ievadu. Greznā izd.		$3.60
Pāvils Klāns SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS Jauns latv. oriģinālromāns par emigrantu, kas atgriezies dzimtenē no ASV.	$2.85	$3.80
V. Dambergs DIEVU AUGŠĀMCELŠANĀS. Jauns latv. oriģinālromāns par š. g.s. sākuma latviešu intelligences dzīvi.		$3.90
M. Zeberiņš PŪRA PŪĶIS UN 3 SIEVAS. Jaunā autora jaunākais romāns par latviešiem ASV	$2.55	$3.40
Veino Linna NEZINĀMAJAM KAREIVIM. Jauns tulkots romāns par somu-krievu karu, kas ieguvis visplašāko atzinību kā latviešu, tā visas pasaules lasītājos. 486 lpp.	$3.60	$4.80

GREZNO GRĀMATU SERIJA

A. Švābe CEĻĀ UZ PURGĀTORIJU. vēsturiska novele. V. Strēlerte BRUŅU KALPS, balāde. Al. Grīns SEPTIŅI UN VIENS, vēsturiska novele. — Visas trīs grāmatas ar grebumiem kokā illustrējis Sigurds Kalniņš. Cena à	$1.70
J. Jaunsudrabiņš VASARA, stāsts. Greznā sējumā	$2.20
V. Dambergs SARAKSTĪŠANĀS AR ED. VIRZU UN VIKT. EGLĪTI. vēstules, atmiņas.	$2.40
Mancela SPREDIĶU IZLASE ar prof. A. Švābes ievadu. Faksimilizdevums greznā sējumā.	$3.20
Jāņa Reitera TĒVREIŽU KRĀJUMS (Oratio Dominica). 1675. g. Rostokas izdevums faksimiliespiedums ar B. Jēgera ievadu latv. un vācu valodā. $2.20	

LATVIEŠU AUTORI

Ed. Virza KĀRLIS ULMANIS, illustrēta monografija. Greznā sējumā	$2.80
Prof. Dr. P. Jurevičs DZĪVE UN LIKTENIS. Refleksijas par latvisko eksistenci.	$2.80
H. Biezais KRISTIĀNISMS, NACIONĀLISMS, HUMĀNISMS. Grāmata par gara kultūras problēmām.	$2.10 $2.90
O. Freivalds KURZEMES CIETOKSNIS. Dokumenti, liecības un atmiņas par latviešu tautas likteņiem 1944./45. g. Divās grām. à	$2.50 $3.80
Pāvils Klāns RŪSA. Romāns par 2. pasaules karu	$4.20 $5.60
I. Leimane KAILĀ DZĪVĪBA. Romāns par latviešiem Sibīrijas verdzībā, kam nikni uzbrukusi bolševiku prese.	$2.10 $2.90
I. Vīksna MUMS JĀBRIEN JŪRĀ. Romāns par Kurzemes cietoksni.	$2.50 $3.10
J. Sudrabiņš NĪCĪBAS VIESUĻOS. Atmiņas par cīņām Volchovā.	$2.20 $2.90
V. Lesiņš DZIRKSTIS. NEDIENU STĀSTI par okupēto Latviju un trimdu.	$1.75 $2.40
Ed. Salna BADA BIEDI. Karavīru katliņa atmiņu stāsts.	$1.60 $2.10

GRĀMATAS BĒRNIEM UN JAUNATNEI

LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS PAR SĒRDIENĪTI. Vien- un daudzkrāsainas illustrācijas.	$2.10 $2.80
LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS PAR VELNIEM. Daudz illustrāciju.	$2.25 $3.10
Brāļu Grimmu PASAKAS. Grezna grāmata ar N. Strunkes daudzkr. illustrācijām.	$3.25 $4.25
H. C. Andersena PASAKAS Illustrēts jubilejas izdevums.	$1.95 $2.60
RUNČA VEZUMS. dzejoļu antoloģija bērniem. Sakārtojusi Lija Kronberga.	$1.50 $2.20
E. Kestners EMĪLS UN BERLĪNES ZĒNI. Illustrēts romāns jaunatnei.	$1.50
E. Kestners DIVKĀRŠĀ LOTĪTE. Illustrēts romāns jaunatnei.	$1.50 $2.00

TULKOJUMI

Dž. Bokačo DEKAMERONS. Divās grāmatās. Viens no pasaules literatūras pamatdarbiem. Tulk. Ofelija Sprogere. Katra gr.	$4.40 $5.80
Dž. Steinbeks PAR PELĒM UN CILVĒKIEM. Romāns par dīvainām kaislībām.	$1.60 $2.40
Annemarija Selinko DESIRĒ. Vēsturisks romāns par Napoleonu un Bernadotiem. 600 lpp.	$3.90 $5.20
S. Salminene KATRĪNA. Romāns par ziemeļnieku sievietes mūžu.	$3.25 $5.20
A. Dž. Kronina populārie romāni TIRANNS — 516 lpp.	$4.40 $5.40
DEBESU VALSTĪBAS ATSLĒGAS - 376 lpp.	$2.85 $3.80
ZVAIGZNES RAUGĀS LEJUP — 596 lpp.	$4.75 $5.65
CITADELE — 380 lpp.	$2.90 $3.60
Dr. phil. E. Turkina LATVISKI - ANGLISKĀ VĀRDNĪCA	$1.50

DABUJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto.
Pasūtinot trīs grāmatas, pasta izdevumi nav jāmaksā.

SPORTS

PILNSAPULCE

Toronto latviešu sporta klubs sasauc kārtējo biedru pilnsapulci, trešdien, š. g. 17. jūlijā, plkst 19.30, Sv. Andreja baznīcas telpās.

Darba kārtībā: 1) Sapulces amatpersonu vēlēšanas. 2) Valdes un revīzijas komisijas ziņojumi. 3) Biedru naudas noteikšana un budžeta pieņmšana 1957./58. darbības gadam. 4) Valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas. 5) Dažādi jautājumi un priekšlikumi.

TLSK valde.

VIEGLATLĒTIKAS SACĪKSTES

Sstdien, 13. jūlijā, pl. 9,30 no rīta Toronto Bīča laukumā notiks vieglatlētikas sacīkstes. Programmā visas populārākās vīriešu un sieviešu sacensības. Pieteikšanās pie starta.

J. TĒRAUDS — MEISTARS

Montreālā (E) — Kanadas dominijas meistarsacīkstēs vieglatlētikā uzvaru šķēpa mešanā junioru klasē izcīnīja mūsu sportists Juris Tērauds, sasniedzot respektējamu 52,27 m attālumu. Tērauds kārtslēkšanā ieguva otru vietu. Tādā pašā vietā jauniešu trīssoļlēkšanā palika arī Toronto skolu pārstāvis Valdis Priedītis.

Šķēpa mešanā vīriešiem uzvarēja igaunis Hansis Moks ar 60,92 m rezultātu.

V. TETERIS — 200 M — 24,6 SEK.

Toronto (E) — Vietējais vieglatlētu pulciņš katru nedēļu organizē pārbaudes sacīkstes, gatavojoties priekšā stāvošiem šis sezonas lielākiem sarīkojumiem.

Iepriekšējo gadu gatavībā vēl vienmēr šķiet Valdis Teteris, kas 200 m skrēja 24,6 sek., bet K. Virkavs 25,5 sek. A. Bergvalds grūda lodi 12,91 un meta disku 40,11 m tālu. A. Zaķis diska mešanā iespēja 32,56 m.

PANĀKUMI KANADIEŠU SACĪKSTĒS

Toronto (E) — Starţējot kanadiešu sacīkstēs kopā ar 3 jūdžu distances skrējējiem, kuru vidū bija arī slavenā angļu skrējēja Gordona Pirija brālis, V. Teteris 1500 m distanci, visu laiku esot skrējienā vadībā, veica 4:31,5 min. laikā.

Skrienot savas skolas vienības trešā maiņā, jaunais Toronto latviešu atlēts Valdis Priedītis, palīdzēja četriniekam 4 x 100 m stafeti veikt teicamā — 45,0 sek. laikā.

JAUNS VIEGLATLĒTS

Sterlingā (K) — Bij. Ilūkstes vieglatlēti Jānis un Arturs Grābekļi tagad dzīvo Ilinoijas pavalstī, ASV, un par krietnu sava tēva Jāņa vieglatlēta gaitu turpinātāju veidojas tā 14 gadus vecais dēls Juris. Viņš apgabala skolu meistarsacīkstēs 120 j. zems barjēras skrējis labā 16,3 sek. laikā un guvis panākumus arī lodes grūšanā un diska mešanā. Ziemā Juris spēlējis basketbolu kā centra uzbrucējs savas skolas vienībā.

Vai „proletāriāta diktatūra" atšķiras no citām diktatūrām?

„Totalitarian Dictatorship and Autocracy" by Carl J. Fiedrich and Zbigniew K. Brzezinski Harvard University Press, Cambridge.

Autori ir raudzījuši analizēt dažāda veida diktatūras un autokratijas, lai noskaidrotu vai un kāda būtu starpība starp „proletāriāta" diktatūru un citiem diktatūru veidiem, skarot vienu no mūslaiku politiskās dzīves vissāpīgākām problēmām.

Tie atzinuši, ka zināmā mērā totālitārās diktatūras, lai arī kādā vārdā sauktos, līdzinās viena otrai, un ir atrasinātas no jau agrāk vēsturē pazīstamajām autokratijas formām. Tomēr visumā tās vēsturē ir unikums un uzlūkojamas par „sui generis" parādību, jo fašistu un komūnistu diktatūras ir visai līdzīgas, kaut arī ne pilnīgi. Fašismama ar komūnismu ir kopīgas pazīmes: viena vienīga ideoloģija, viena partija, ko parasti vada viens virs, terorizējoša slepenpolicija, informācijas monopols, ieroču monopols un no viena centra vadīta saimniecība.

Autori izskaidro diktatora un viņa partijas lomu, kā attīstās un mainās totālitārā ideoloģija, kā to varētu definēt, kā arī totālitārās propagandas un totālitārā terrora attiecības un veidu.

Noslēgumā autori uzstāda sev jautājumu par totālitāro sistēmu izturību un tālākās evolūcijas iespējām. Tie domā, ka, kaut arī fašisma un komūnisma sistēmām ir zināmas vājības, būtu aplami sagaidīt, ka tās varētu sabrukt kaut cik paredzamā laikā iekšējās sairšanas dēļ.

Modernais totālitārisms automatiski izsauc arī sasprindzinājumu ārējā pasaulē, padarot starptautisko attiecību ilgstošus izkārtojumus par neiespējamiem. Autori nenoliedz iespēju, ka tagad citādi pārvaldītas valstis var pie zināmiem apstākļiem pāriet uz totālitāro sistēmu . . .

Abi autori ir Harvardas universitātes profesori un vairāku grāmatu autori .Grāmata būtu jāizlasa visiem .kas interesējas par tanī aplūkotām problēmām.

4. VII. 57. **Budzis.**

SESTDIEN, 13. JULIJĀ

Mēness šodien var ievērojami ietekmēt dzimumu attieksmes, kā arī saprašanos ar labiem draugiem. Ļoti nelāga diena jaunas pazīšanās meklēšanai. Sīkas nepatikšanas un strīdi iezīmēs pēcpusdienas cēlienu. Neceriet daudz prieka no plānotā izbraukuma vai ciemošanās. Piedalīšanās azarta spēlēs vai derībās var sagādāt tikai vilšanos un zaudējumus. Jautri pavadītas vakara stundas var sagādāt daudz pārpratumu un aizdomu.

Laimīgais skaitlis šodienai ir 6.

SVĒTDIEN, 14. JULIJĀ

Šodien nepadodieties jūtām. Jūsu labsirdību un līdzjūtību var izmantot cilvēki, kas to nav pelnījuši. Vislielko uzmanību naudas lietās gan aizņemoties, gan aizdodot. Daži nelabvēļi mēģinās jums ceļt neslavu — reaģējiet tūliņ, tad dubļi, kas bija domāti jums, krītīs uz pašiem metējiem. Mērķtiecīga informācijas vākšana var atklāt ļoti nozīmīgus faktus.

Laimīgie skaitļi ir 7 un 8.

PIRMDIEN, 15. JULIJĀ

Merkūra un Urāna ietekmē šodien var rasties daudzas vērtīgas jaunas idejas un pasākumi. Šodien izdota vai ieguldīta nauda var nest labus augļus. Padomājiet par savu ārējo izskatu — nežēlojiet naudu jaunai drēbju kārtai vai citiem apģērba piederumiem. Pievakarē varēsit satikt mīļus cilvēkus, kuŗus ilgi neesat redzējuši. Pārskatiet savu neatbildēto korespondenci — ir laiks izbeigt mānīšanos ar nevaļu, slinkums jāpārvar.

2 un 4 ir laimīgie skaitļi.

OTRDIEN, 16. JULIJĀ

Diena, kad visas domas un darbi jāveltī ģimenei un mājai. Darbi mājas apkopšanā un izdaļošanā vēlāk sagādās daudz prieka. Mēģiniet saimnikot budžeta robežās, jo šodien jums var būt liela vēlēšanās izdot naudu dāvanām un trīs pieciešamām lietām .Nervu slimnieki šodien var nākt pie atziņas, ka labāks padoms par ārstu zālēm un psichiatra padomiem ir reliģiskas pārdomas un nesalaužama ticība. Gars, tāpat kā miesa, prasa barību.

Laimes skaitlis ir 7.

Jūsu Ēriks Jēkabsons.

DRĒBNIEKS
J. GRĪSLIS,
564 PALMERSTON AVE., TORONTO
TEL.: LE 6.1890

NEREDZAMAS, BET NIKNAS CĪŅAS VĀCIJAS ‚SPIEGU DŽUNGĻOS'

Ģenerāļa Gēlerta un Volvēbera aģentu savstarpējās cīņas nerimst

II

Cietums palek cietums, kaut arī par pretkomūnistisku darbību, un par to jaunais cilvēks ir klusējis, lai nebojātu savu „reputāciju" Bundesrepublikā. Direktoram šī „kautrīgā atzīšanās patīk, un jaunais cilvēks no vienkārša strādnieka kļūst tcohniskais zīmētājs, kuŗš savu amatau arī prot .Konstrukciju birojā viņam gan pa laikam iznāk smagas nesaprašanās ar kādu „izbijušu" komūnistu, kuŗš vācu demokratisko republiku uzskata par paradīzi, bet citādi jaunais cilvēks strādā pie konsrukcijām ar tādu aizraušanos, ka drīz vien iegūst visu kontsruktoru simpatijas, īpaši savas noteiktās politiskās nostājas dēļ .Lai darbu steidzinātu, jaunais cilvēks palūdz biroja vadītājam dažus plānus savai „tālākai izglītībai' līdzi vakarā uz mājām. Tas atkārtojas vairākas reizes, un fabrikas vadība par jaunācensoņa darba mīlestību ir vai sajūsmināta, bet reiz, paņēmis līdzi prāvāku žūksni plānu, jaunais cilvēks aiziet uz neredzēšanos . . .

Viņa pēdas gan manāmas nākošajā Leipcigas mesē, kur kāda DDR firma izstādījusi reiz Rūras motoru fabrikā konstruēto motoru. Tas ir labs un Austrumvācija saņem milzu pasūtinājumus ne vien no satelitu valstīm. Šādu un radniecīgu gadījumu ir daudz, tādēļ nav brīnums, ka arī Rietumvācijas lielāki industrijas uzņēmumi vēlētos dabūt talkā ģenerāļa Gēlena organizāciju, lai tā palīdzētu aizstāvēties prt komūnistu fabriku spionāžu.

VOLVĒBERS MEKLĒ 10.000 AĢENTUS

Lai izlīdzinātu savā spiegu un terroristu organizācijā radušos robus, Volvēbers kādā nesenā slepenā SSD funkcionāru sanāksmē uzdevis savervēt un izskolot vismaz 10.000 jaunu aģentu. Vai visi šie ļaudis būs domāti Rietumvācijas izspiegošanai, ir vēl pagrūti pateikt, jo Volvēberam viņa pašа slepenās policijas SSD vajadzībām vīru nekad nebūs par kādam komūnistu spiegam ir daudz. Tie 20.000 SSD vīri, vajadzīga pase, tad viņu viskas ir viņa rīcībā, esot tikai pirms nosūta uz SSD cietumu liens uz karstiem akmeņiem un Hohenšēnhauzenā ‚kur viņš to nepietiekot pat vietējo iedzīvotāju izspiegošanai .Vācu demokratiskās republikas „laimīgie" laudis esot tik noslēgti un uzmanīgi, ka SSD varot vieglāk iegūt ziņas par to, ko, piemēram, domā un dara Hamburgas burtliči ‚nekā izpētīt, ko savos pakaušos perina Meklenburgas zemnieki. Taču samekļēt jaunus rokas puišus Volvēberam kopš 1953. gada 17. jūnija un pagājušā gada oktobŗa notikumiem Ungārijā kļūst arvien grūtāk. Arī pašiem lielākajiem SSD vīriem sejas kļuvušas bālas klausoties nesen paša šefa slepeno referātu, kurā viņš stāstījis redzētos novērojumus Ungārijas revolūcijā — tajā nožēlojamu galu dabūjuši vismaz 60% ungāru komūnistu AVO — slepenās policijas vīru.

Bailēs no reiz sagaidāmā taisnīgā soda, arī vairāki tūkstoši vācu komūnistu SSD vīru un spiegu pēdējo gadu laikā ir gan devušies izpildīt savus terrora uzdevumus Rietumvācijā, bet no tās vairs nav atgriezušies, iegūstot azila tiesības . . . Taču dēkaiņu un fanātiķu netrūkst, īpaši vācu komjauniešu vidū no abām Vācijas daļām, kas arī pieteicās Volvēbera dienestā. Lai sagatavotos „misijai", liela daļa no nākošajiem komūnistu aģentiem nonāk „Vilhelma Pika jaunatnes augstskolā", kuŗas stratēģiskais seminārs atrodas Bodenzē apvidū. Krievu virsnieku vadībā nākošie spiegi tur apgūst sabotāžas, spridzināšanas ,terrora un pilsoņu kara zinības ,kuŗas tur jāmācās vismaz vienu gadu. Sakaru speciālisti un citi teroristi savu amatu apgūst arī Prerovā, Bābelsbergā, Veimārā, Grosdelnē, Meresburgā un citur. Spiedzes, kuŗu nākošajos „misijas" uzdevumos cita starpā ietilpst praktiska pavedinošās „mīlas" technikas apgūšana, savus amatus mācās Kaulsdorfā pie Berlīnes. Itin visiem nākošajiem aģentiem „skolas laikā" ir aizliegta vēstuļu apmaiņa ar ārpasauli, un pēc „studijām" lielākā daļa tiek nosūtīta uz Rietumvāciju. Absolventi no Bundesrepublikas parasti atgriežas savās agrākajās dzīves vietās, lai gaidītu komūnistu plānoto pilsoņu karu, bet sevišķi sekmīgos un kvalificētos spiegus apgādā ar jauniem personības dokumentiem, ar kuŗu palīdzību tie spēj nozust pilnīgi no rietumvāciešu pretizlūkošanas organu redzes aploka.

NAUDAS VILTOTĀJI DARBĀ

Pateicoties modernajai technikai nav sevišķu grūtību izgatavot viltotus dokumentus, banknotes, formulārus, zīmogus un visu citu ,kas vajadzīgs spiegu un nelegālistu darbam. Vācu komūnistiem šajā ziņā ir arī vecas tradicijas. Ja tagad

„MAINU ŪDENS ZĀBAKUS PRET KANĀRIJAS PUTNIŅU"

Ar šādu sludinājumu reiz kādā Rīgas laikrakstā Latvijas jūrskolas audzēkņi — nākošie stūrmaņi un kapteiņi, kādam nemīlamam audzinātājam bija uzlaiduši kaklā veselu sievu un pusaudžu baru ar kanārijas putniņiem. Vācu komūnisti un spiegi nav skolas puikas, bet blakus cilvēku laupīšanām un citiem terrora aktiem, viņi dažreiz nevairās arī no šādām izdarībām. Tā Rietumberlīnes sociāldemokratu vadītājs nesen kļuvis no dusmām vai zils, sūtot pie deviņiem velniem dažus dučus sparīgu sievu, kas,vicinot slotas un bāžot viņam zem deguna kāda laikraksta sludinājumu, nekavējoties pieprasījušas „pēc dubulttarifa" samaksātus telpu apkopšanas darbus. Kāds Berlīnes senātors dabūjis aiztriekt ratā duci mēbeļu transporta vāģu, kas, pakļausot kādam anonimam telefona pieteikumam, vēlējušies pārvest uz Rietumvāciju viņa dzīvokļa mēbeles, un kādam citam vēlētam tautas pārstāvim dzimšanas dienas rītā 20 vīru liela kapella par „šteņkina" pūšanu pieprasījusi „iepriekšējā" telefona sarunā apsolīto honorāru.

Bez šiem puiciskajiem apgrūtinājumiem, kuŗos par vainīgajiem pierādījušies Pankovas aģenti, šie vīri veic arī daudz rafinētākas nelietības, kuŗu uzdevums ir mulsināt, skaldīt, draudēt un jaukt. Īpašu vērību komūnistu spiegi veltī jaunajam bundesvēram, kuŗa virsnieki un karavīri dažreiz saņem negaidītas paaugstināšanas, atvaļināšanas, pārcelšanas un citas „pavēles" ar gandrīz „īstiem" augstākās priekšniecības parakstiem . . .

Turpinājumā: **KANGARI LIETO VIESTURA VĀRDU**

IRONIZED YEAST

Ātri atgriež spēku un enerģiju!

24 stundu laikā šis RAUGS AR .... DZELZS DAĻAM asinīs pavairos dzelzs daļas, kam to trūkst, veicinot sarkano asins ķermenīšu pieaugšanu, reizē atjaunojot jūsu ķermenim normālo spēku un izturību.

7 dienu laikā jutīsities lieliski.

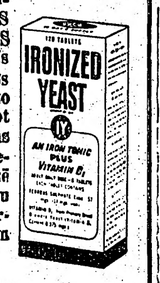

60 tabl. $1.25, —120 tabl. $2.00

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

JAUNS!
NAUDAS PĀRVEDUMI
uz visām U.S.S.R. daļām,
LATVIJU, IGAUNIJU,
LIETUVU.
PIEGĀDE 2 NEDĒĻĀS
Pilnīgi garantēti. — Oficiāli.
100 rubļu — $10.00
Maksa par katru pārvedumu $5.00.
Maksimālais pārveduma lielums $50.00. Bet jūs varat sūtīt tik daudz pārvedumu, cik vēlaties.
GRAMERCY
744 Broad St., Newark, N.J. U.S.A.
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission.

TV ZIEMEĻAMERIKAS LABĀKAIS FUTBOLS...
NACIONĀLĀ
FUTBOLA
LĪGA
SVĒTDIEN, plkst. 3 p. p.
pārraidījums tieši no Fred Hamilton Park
Toronto ar
ED. FITKIN & WARD CORNELL
WGR-TV CHANNEL 2